

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ΄.

ΑΡΙΘ. 8

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κληρὸν καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν γφ ἔξωτερικῇ φραγκά χρυσά.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΤΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ ἀρχιεραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπίσημα ἔγγραφα — Διωγμὸς ὀρθοδόξων ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ — Ἡ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ κατάστασις — Ἑλληνικὴ Κοινότης Κισνοβίου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου τρεῖς λέξεις — Οὐ ταυτίζεται ἡ ψυχὴ τῷ ἐγκεφάλῳ — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

I.

Τακρίριον περὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ γενομένων.

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων.

Ἐψηλότατε,

Δι' ἐπανελημμένων τακρίριων ἡμῶν κατηγγελάμεν τῇ σεβαστῇ Αὐτοκρατορικῇ κυβερνήσει τὰ ἄλλως γνωστά αὐτῇ πρωτοφανῆ ἀνοσιουργήματα καὶ ἀδικήματα, ἀπερ' ὅχλος ἀχαλίνωτος διέπραξεν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ κατὰ τῶν αὐτόθι ἱερῶν ἡμετέρων Μητροπόλεων καὶ τοῦ ὑπ' αὐτάς ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, τῇ προφανεῖ συνευδοκίᾳ τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ τῆς κυβερνήσεως, ἥτις, οὐ μόνον, ἐν καιρῷ

τῶν συμβάντων, οὐδὲν ἔλαβε μέτρον πρὸς περιφρούρησιν τῶν ληστευομένων ὑπηκόων αὐτῆς, οὐ μόνον ἀκολούθως εἰς οὐδεμίαν προέβη ἐπανόρθωσιν, ἀλλὰ καὶ συνεπλήρωσε, τοσούτον τινα, τὴν ἀρπαγὴν καὶ ἀδικίαν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ γνωστοῦ περὶ παιδείας νόμου, δ' οὐ ἄπας ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ἀποστερεῖται τοῦ ἀνεγνωρισμένου δικαιώματος αὐτοῦ τοῦ διδάσκειν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γλώσσῃ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα.

Πάντα ταῦτα τὰ ἐπιτελεσθέντα κατὰ τῶν ἡμετέρων ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀν.Ρωμυλίᾳ χριστιανῶν, ἀποτελοῦσι τοιαύτας πρωτοφανεῖς βικιοπραγίας καὶ ἀδικίας, ὥστε δικαίως περιίσταται τις εἰς ἀπορίαν, βλέπων ὅτι, ἄχρι τοῦδε, παρὰ τὰς ἀδιαλείπτους διαμαρτυρίας καὶ αἰτήσεις τῶν ἀδικηθέντων, παρὰ τὰς ἐπανελημμένας καταγγελίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, παρὰ τὰς εὐμενεῖς ὑπὲρ τῶν ἀδικηθέντων ἐνεργείας τῆς σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲν ἐπετεύχθη ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐν τῇ ιδιότητι αὐτοῦ ὡς κληρικῶς πνευματικῆς Ἀρχῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ὀρθοδόξων χριστιανῶν, οὐδέποτε δύναται ἵνα σιγήσῃ ἐνώπιον τῆς τοιαύτης ἀνηκούστου βικιοπραγίας καὶ ἀδικίας, οὐδέποτε δὲ ἐπίσης δύναται ἵνα ἀνεχθῇ ὅπως ἡ παιδείσις καὶ μόρφω-

σις τῶν παίδων τῶν ὀρθοδόξων ἐμπιστευθῇ καὶ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ διδασκάλων μὴ ὀρθοδόξων, προαγομέθω καὶ αὖθις ἐν ἐπικαλεσθῶμεν θαρρούντως τὴν εὐμενῆ προστασίαν τῆς σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν σύντονον αὐτῆς ἐνέργειαν πρὸς ταχείαν ἐπανόρθωσιν τῶν πραγμάτων, κατὰ τὸ δίκαιον καὶ τὰς ἐπισήμους συνθήκας καὶ ἐγγυήσεις, ἧτοι, πρὸς ἐπάνοδον μὲν τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν εἰς τὰς ἐδρας αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ ἐκυτῶν ποιμνίου, ἀπόδοσιν δὲ ταῖς κοινότησι τῶν ἀρπαγέντων ναῶν, σχολείων καὶ κοινοτικῶν κτημάτων ἢ περιουσιῶν αὐτῶν καὶ, ἀναγνωρίσιν τῆς ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐλληνικῶν σχολῶν, ἀσφαλιζομένων τοῖς ὀρθοδόξοις τοῖς διαβιούσιν, ἀπ' αἰώνων, ἐν τῇ νῦν Ἡγεμονίᾳ τῆς Βουλγαρίας καὶ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, πάντων τῶν νομίμων καὶ ὑπὸ τῶν συνθηκῶν ἀνεγνωρισμένων δικαιῶν αὐτῶν.

Διατελῶ, κτλ.

Τῇ 25 Ἰανουαρίου 1322)1907.

Εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων

II.

Τακρίριον περὶ τῶν παρανόμων ἀξιώσεων τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας.

Πρὸς τὴν Α. Γ. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων.

Ὑψηλότατε,

Αἱ ἐπαναλαμβανόμεναι ἀπόπειραι τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας πρὸς ἐδραίωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς ἐν ταύτῃ παρανόμου ὑποστάσεως αὐτῆς διὰ τῆς ἐπιδιωκομένης μεταθέσεως τῆς ἐδρας αὐτῆς εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐν Σταυροδρομίῳ, προάγει ἡμᾶς ἐν καὶ αὖθις ἐπικαλεσθῶμεν σπουδαίαν τὴν προσοχὴν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν ἀντικανονικῶν τούτων ἐνεργειῶν καὶ τάσεων τῆς εἰρημένης Ἐξαρχίας. Ἡ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἀναγνωρίζουσα τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν ὡς ἰδίαν ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν, παραδέχεται, βεβαίως, αὐτὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑψηλοῦ φερμανίου τοῦ 1870 ὡς ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν ὀρθόδοξον, διωργανωμένα καὶ ὑφιστάμενα ἔχουσιν τὰ καθ' ἑαυτὴν συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ θεσμοὺς τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ θεσμοὺς τούτους, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, πρῶτιστα πάντων καὶ ὡς πάντες οἶδασι, δύναται ἐν ἐπιτραπῇ καὶ ἀναγνωρισθῇ ἢ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἐπαρχίᾳ συνύπαρξις δύο ὀρθοδόξων ἐπισκόπων. Καὶ ὁμῶς, τὴν

θεμελιώδη ταύτην βάσιν καὶ ἀρχὴν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἢ βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας οὐδαμῶς ἐσεβάσθη οὐδὲ ἔπαυσε παρὰβιάζουσα, μέχρις οὗ, διὰ τὴν ἀνοχὴν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ἔφθασε σήμερον ἐπιζητοῦσα τὴν σκανδαλώδη πλέον παγίωσιν τῆς ἰδίας ἐδρας ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις ἐννοεῖ βεβαίως τὸ μέγα σκάνδαλον ὁπερ ἤθελε προέλθῃ ἐκ τῆς πραγματώσεως τῆς κανονικῶς παρανόμου καὶ ἄλλως δὲ οὐδένα λόγον ὑποστάσεως ἐχούσης ἀξιώσεως ταύτης τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Διὸ καὶ πεπεισμένα ὅτι οὐδέποτε τὸ τοιοῦτον θέλει ἐπιτραπῇ. Ἀλλὰ πλὴν τούτου ὁμῶς, πρὸς ἄρσιν καὶ πρόληψιν πάντων τῶν ἐπὶ τῷ σκάνδαλῳ ἔτη διαταραχόντων τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ σκανδαλιζόντων τὸν ὀρθόδοξον λαὸν γεγονότων, ἀνάγκη ἐν ληφθῶσι τὰ προσήκοντα ριζικώτερα μέτρα, διὰ τῆς ἐξαναγκάσεως τῆς εἰρημένης Ἐξαρχίας ἐν συμμορθωθῇ πρὸς τοὺς θεμελιώδεις θεσμοὺς καὶ κανόνας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐὰν θέλῃ ἐν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς Πολιτείας ὡς ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὀρθόδοξος. Ἐτερον ζήτημα ἐὰν ἢ τε Ἀρχὴ αὕτη θεωρῇ ἐκυτὴν τελείως ἀπεσχισμένην καὶ ξένην ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐὰν ὡς τοιαύτην ξένην καὶ μὴ ὀρθόδοξον Ἀρχὴν ἀναγνωρίζῃ αὐτὴν καὶ ἡ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οἰκοθεν ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία οὐδὲν ἔχει νὰ ἀντίπῃ διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἢ ἐνέργειαν τῆς Ἀρχῆς ταύτης ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, ἀρκεῖ μόνον ἡ διάκρισις αὕτη νὰ γίνῃ πραγματικὴ καὶ ἐπαισθητὴ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς πάντων τῶν ἐπιβαλλομένων ἐν τοῖς τοιοῦτοις μέτρων, ἧτοι τῆς ἀναγνωρίσεως πρωτίστως ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς ὡς σχισματικῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ καλύμματος καὶ εἴ τινος ἑτέρου, ὅπως πολλάκις ἄχρι τοῦδε ὑπεδείξαμεν καὶ ἐζητήσαμεν.

Διατελῶ κτλ.

Τῇ 27 Ἰανουαρίου 1322)1907.

Εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

EN BOULGARIA KAI ANATOLIKH RΩMYLIA

... «Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀντιμετωπίσω τοὺς ἐν τῷ διπλωματικῷ σώματι συναδέλφους μου χωρὶς νὰ ἐρυθριάσω, ὡς ἐκ τοῦ

αἰσχροὺς διὰ τοῦ ὁποίου ἡ παροῦσα Κυβέρνησις περιέλουσε τὴν πατρίδα».

Διὰ τῶν φράσεων τούτων ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Βουλγαρίας κ. Νάτσσεβιτς κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος, — καθ' ὃ ἤρξαντο διαδραματιζόμεναι αἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Α. Ρωμυλίας κακουργίαι κατὰ τῶν αὐτόθι Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων, — παραιτηθεὶς καὶ ἐπανακάμψας εἰς Σόφειαν, ἐστιγματίζει, ἐν συνεντεύξει πρὸς συντάκτην βουλγαρικῆς ἐφημερίδος, τὴν ἔτι οὖν συμπεριφορὰν τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ἀποδεδειγμένην συμμετοχὴν αὐτῆς ἐν ταῖς βανδαλικάς κατὰ τῶν Ἑλλήνων πράξεις τῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων.

Διὰ δριμυτάτης γλώσσης ἐπίσης ἡ βουλγαρικὴ ἐφημερίς «Μίρ» (ἥς τὸ σχετικὸν ἄρθρον ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ τελευταίᾳ φύλλῳ τῆς «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας») στιγματίζει τὴν συμπεριφορὰν τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, ἀνομολογῶσα, ἀπροκαλύπτως, τὴν συνενοχὴν αὐτῆς καὶ τονίζουσα ὅτι, ἡ τοιαύτη ἀπαραδειγματιστος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν ἀτάσθαλος στάσις καὶ συμπεριφορὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπεξένωσεν αὐτὴν καὶ μετ' αὐτῆς τὸν βουλγαρικὸν λαὸν τῆς εὐνοίας καὶ τῶν συμπαθειῶν τῆς Εὐρώπης. Ἐν προηγουμένῳ δὲ φύλλῳ τῆς, ἡ «Μίρ» ἐπληροφόρει ἡμᾶς περὶ τῶν ἀκατανομάστων μέσων εἰς ἃ καταφεύγουσιν οἱ κυβερνῆται τῆς Σόφειας πρὸς παραπλάνησιν τῆς ἐν Εὐρώπῃ δημοσίας γνώμης, χαλκεύοντες μὲν ἐν Σόφειᾳ τὰ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, δῆθεν, εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας (καὶ πρὸ πάντων τὰς ἐν Βιέννῃ) διαβιβάζόμενα τηλεγραφήματα περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως, περισυλλέγοντες δὲ, κατόπιν, τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα καὶ ἀποστέλλοντες διὰ βουλγαροῦ πράκτορος, ἐν Βιέννῃ διαμένοντος, εἰς τὰς βουλγαρικὰς ἐφημερίδας, διὰ μέσον τοῦ βουλγαρικοῦ πρακτορείου, ὅπερ δὲν διατελεῖ ἐν σχέσεσι πρὸς τὰ ξένα τηλεγραφικὰ πρακτορεῖα, ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ βουλγαρικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν δι' οὐ διπλοῦ παιγνίου, κατὰ τὴν «Μίρ» πάντοτε, διενεργεῖται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἡ παραπλάνησις καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς βουλγαρικῆς δημοσίας γνώμης.

Ἀλλὰ, παρὰ πάσας ταύτας τὰς ἀποκαλύψεις καὶ τοὺς στιγματισμοὺς, οἱ ἐν Σόφειᾳ ἐξακολουθοῦσιν ἀνενδότως ἐπιδιώκοντες τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ καταχθονίου σχεδίου τῶν, ὅπερ ἡ ἡμιεπίσημος «Βετσέρνα Πόστα» διετύπου, μετὰ κυνικῆς ἀναιδείας, κατὰ δεκέμβριον τοῦ 1905 ὡς ἐξῆς:

«Μία μόνη φυλὴ ὀφείλει νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἡ βουλγαρικὴ. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ τῆς Μακεδονίας δέον νὰ ἐκμηδενισθῇ καὶ ἐξοντωθῇ . . . Ἡ καταστροφὴ τοῦ ἑλληνισμοῦ δέον ν' ἀποτελεσθῇ ἄρθρον πίστεως διὰ τοὺς Βουλγάρους. Ἡ κατὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ πάλιν ὀφείλει νὰ ἀρχίσῃ ἐν αὐτῇ τῇ κοιτίδι του . . . Βούλγαροι, μὴ λησμονεῖτε τὸ καθῆκόν σας».

Πράγματι δὲ, αἱ ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἀν. Ρωμυλίας ἀλληλογραφαί, ἃς κατωτέρω δημοσιεύομεν καὶ περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν ὁποίων εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι, θὰ πείσωσι τοὺς πάντας ὅτι οἱ Βούλγαροι δὲν λησμονοῦσι τὸ καθῆκόν των καὶ ὅτι ἐξακολουθοῦσι τὴν συμπλήρωσιν τῆς καταστροφῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ τῇ συμπράξει, ἀναφανδόν, τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὰς δημοσιευομένας πληροφορίας θὰ ἡδυνάμεθα νὰ ἐπιπροσθέσωμεν πλείστας ὅσας ἄλλας παρεμφεροῦς φύσεως. Θὰ ἡδυνάμεθα λ. χ. νὰ παραθέσωμεν ὅτι ἐν Ἀγχιάλῳ, ἐνθα ἔστησαν τὴν φωλεάν των τὰ μᾶλλον φαυλεπίφαιλα μέλη τῶν κομιτάτων, ταῦτα ἀπηγόρευσαν τοῖς ἐναπομείνανσιν Ἑλλησιν Ὀρθοδόξοις ἵνα ἐπιτελέσωσι, τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, τὴν, ὡς ἔθος, κατὰδυσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ μόνον ἐνώπιον τῆς ἀποφασιστικῆς στάσεως τῶν Ὀρθοδόξων, ἡ ἐπιτόπιος Ἀρχὴ, ἐκ φόβου νέων συγκρούσεων, παρεμβάσα ἐχαλιναγώγησε τὰ ἀτίθασσα βούλγαρα θηρία. Ἐν Φιλιππουπόλει δὲ (ἵνα παραλείψωμεν πληθὺν ἄλλων) αὐτὴ ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ ἀπαγορεύει τοῖς Ἑλλησι τὴν ἄνευ ἀδείας τῶν βουλγαρικῶν ἐξαρχικῶν Ἀρχῶν τέλεσιν γάμων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, ὡς μὴ ἔχοντες ἰδίαν Ἑκκλησίαν, δὲν δικαιοῦνται νὰ τελῶσιν ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἐξαρχίας γάμους !!! Καὶ ἐπειδὴ, πρό τινας, καταστηματαρχὴς τις Ἑλλήν, μεταβάς εἰς τὸ χωρίον Βοδενά, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν βουλγαρικῶν παρενοχλή-

σεων. ἔτελεσεν ἐκεῖ τὸν γάμον τοῦ μεθ' Ἑλληνίδος Ὁρθοδόξου, ὑπεβλήθη κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς ἀστυνομικὴν ἀνάχρισιν, ἔκτοτε δὲ συστηματικὸς διωγμὸς διωργανώθη κατ' αὐτοῦ καὶ καθ' ἐκάστην παρενοχλεῖται καὶ πιέζεται ὅπως ἀπέλθῃ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἡγεμονίας.

Ἄλλ' ἡ παρατεινομένη ἀτιμωρησία τόσον ἐξεθράσυνε τοὺς ἀπογόνους τοῦ Κρούμου καὶ Σκυλλογράννη, ὥστε ἐξ ὀνόματος «δῆθεν» τῶν Βουλγάρων ἐκ Μακεδονίας προσφύγων, ἀπετόλμησαν ἐπ' ἐσχάτων νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ εἰς τὴν ρωσικὴν Δούμα ὑπόμνημα, ἐν ᾧ, διαπιστοῦντες τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐν τοῖς βιλαετίοις ἐφαρμοζομένων μεταρρυθμίσεων καὶ διεκτραγωδοῦντες τὰ αὐτόθι δεινοπαθήματα τῶν ὁμοφύλων των, ἐπιζητοῦσιν ἵνα δημιουργηθῇ ἐκ τῶν βιλαετίων τούτων νέα αὐτόνομος ἐπαρχία, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Τί λόγος! *l' appetit vient en mangeant*, λέγει γνωστὸν λόγιον· οἱ ἄνθρωποι ἐγλυκάνθησαν ἀπὸ τὸ προηγούμενον τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ, θεωροῦντες ὡς πεπεραιωμένην τὴν ἐν τῇ αὐτονομίᾳ ταύτῃ ἐπαρχίᾳ ἐκπολιτιστικὴν αὐτῶν ἀποστολὴν (ἣν συνεπλήρωσαν πλέον ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἐνταῦθα) διαφλέγονται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπαναλάβωσι τὸ ἐγγεγραμμένον καὶ ἐπὶ δευτέρας Ἀνατολ. Ρωμυλίας. Πῶς γὰρ οὐ;

Ὅ,τι ὅμως ἐκπλήττει ἀλγεινῶς καὶ προκαλεῖ τὰ πικρότατα παράπονα ἡμῶν ἐν εἶναι ἡ συμπεριφορὰ τῆς βουλγαρικῆς, φυλῆς, παρ' ἧς ἐξ ἀρχαίων διδασμάτων μακρᾶς πείρας διαφωτιζόμενοι, οὐδέποτε προτεδοκῶμεν τι κρεῖτον, ἀλλ' ἡ φρικώδης ἀνχληστία τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης.

Ἡ Εὐρώπη ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων βουλγαρικὴ κυριαρχία δὲν ἀποκατεστάθη δικαιώματι κατακτήσεως, ἢ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν. Ἡ Εὐρώπη ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι μικρὸν μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συνθήκης τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Μ. Βρετανίας, δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ (1 Ἀπριλίου 1878) προσέβαλε τὴν Συνθήκην ταύτην ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι «ἡ νέα αὕτη Ἡγεμονία (τῆς Βουλγαρίας) κατηρτίσθη κατὰ τρόπον περιλαμβάνοντα, ἐν τῇ κυριαρχούσῃ σλαβικῇ πλειοψηφίᾳ, σημαντικὸν ὄγκον πληθυ-

μοῦ ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ τάσεων, προσατενίζοντος ΜΕΤΑ ΦΡΙΚΗΣ εἰς τὴν ἀπορρόφησίν του ὑπὸ κοινωνίας ξένης αὐτῷ οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐθνικότητα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς πολιτικὰς τάσεις καὶ τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις»· ὅτι δὲ ἀκριβῶς πρὸς περιφρούρησιν τῶν δικαίων τούτων συνεκροτήθη τὸ Βερολίειον Συνέδριον, ἐν, ᾧ, ὁ περίουτος ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μαρκήσιος Σώλσβερν, μαντεύων τὰ μέλλοντα συμβῆναι, διετύπου (17 Ἰουνίου) τὴν ἀκόλουθον πρότασιν: «Οἱ χριστιανοὶ τῶν χωρῶν τούτων διαιροῦνται εἰς δύο μοίρας, ὧν οὔτε τὰ συμφέροντα εἰδὶ ταύτοσημα οὔτε τὰ αἰσθήματα ἐν ἀρμονίᾳ. Τὸ Συνέδριον δὲν ἀγνοεῖ ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη οἱ φιλικοὶ δεσμοὶ οἱ συνδέοντες τοὺς Ἕλληνας καὶ Σλαύους ὑπνέουσιν τῆς ὕψους διεσπασθῆσαν. Οἱ ἝΛΛΗΝΕΣ ΦΟΒΟῦΝΤΑΙ, ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΣ, ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΝ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΑΘΜΙΑΙΑΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΙΝ ΚΑΙ ΕΞΑΦΑΝΙΣΙΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. (τῆς Ἀγγλίας) φρονεῖ ὅτι ἀποφάσεις λαμβανόμεναι ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας δὲν θὰ ἱκανοποιούν τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν καὶ συνεπῶς δὲν θὰ ἐπαγίουν τὴν ἐκεῖ ἡσυχίαν, οὔτε τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην. Φόβος ὑπάρχει μὴ νέαι ταραχαὶ προκύψωσιν ἐκ τοῦ λαοῦ τούτου, εἰς ἄκρον ἀφωσιωμένου πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐθνικότητα αὐτοῦ, ΟΣΤΙΣ ΘΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣῃ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΙΝ ΟΤΙ Ἡ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΝ ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΕΔΩΚΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΝ ΦΥΛΗΣ ΑΠΕΧΘΟΥΣ ΑΥΤΩ».

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐξεφράσθη ἀμέσως καὶ ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ ἐξ ὀνόματος τῆς γερμανικῆς Κυβερνήσεως. Συνέπεια δὲ τῶν δηλώσεων τούτων ὑπῆρξεν, ἀφ' ἐνὸς μὲν, ὁ περιορισμὸς τῶν ὁρίων τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ θέσπισις ἐν τῇ Συνθήκῃ, τῶν γνωστῶν προστατευτικῶν διατάξεων τῶν δικαίων τοῦ τσερκικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Σήμερον δέ; Σήμερον ὅτε αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς Συνθήκης αἱ προστατεύουσαι τὰ δίκαια τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ φέρουσαι τὰς ὑπογράφας τῶν ἐξ Μεγάλων Δυνάμεων ἐλακπατίθησαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ῥάκος ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ἐπιδιωκόντων, ἀπὸ ἐπταμήνου ἤδη, δι' ἀνηκούστων ὀργῶν, ὑπ' αὐτὰ τὰ ὅμματα τῆς Εὐρώπης «τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἑκκλησίας τῶν Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων, τὴν κατάργησιν τῆς γλώσσης των καὶ τὴν ἀπορροφῆσιν καὶ ἐξαφάνισιν τῆς ἐθνικότητός των», ἡ Εὐρώπη παρίσταται ἀνάλγητος θεατῆς τῶν δραματιζομένων, τῶν προστριβόντων ἀνεξίτηλον στίγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς συγχρόνου πεπολιτισμένης κοινωνίας· οἱ δὲ ἐκβακχευθέντες Βούλγαροι, ἐνισχύονται καὶ ἐκθρασύνονται ἐν ταῖς κακούργοις αὐτῶν προθέσει καὶ ἐνεργείαις ὡς ἐκ τῆς ἀνοχῆς—ἐπιτραπήτῳ ἡμῖν νὰ ἐκφράσωμεν ἐνταῦθα ὅ,τι ψιθυρίζουσι μετὰ κατωδύνου ψυχῆς αἱ ἑκατὸν χιλιάδες σφαγιαζόμενοι Ἕλληνες τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ τὰ ἑκατομμύρια τῶν συμπασχόντων ὁμοφύλων αὐτῶν—ὡς ἐκ τῆς εὐμενοῦς ἀνοχῆς, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐκείνων πρὸ πάντων, οἵτινες ἔδει νὰ ὦσιν οἱ κυριώτεροι πρόμαχοι τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Βερολίνου δηλώσεων τοῦ Σώλσβεργ καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τούτων θεσπισθεισῶν διατάξεων, τῶν προστατευτικῶν τῶν δικαίων τῶν Ἑλλήνων. Οἵτινες εὐμενεῖς φίλοι τῶν κακούργων, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, ὁλοσχερῶς ἀγνοοῦσι τὸν πλοῦτον τῆς δολιότητος, τῆς ὑπουλότητος, τῆς ἀχαρκτηρισίας καὶ τῆς ἀγνωμοσύνης τὸν κρυπτόμενον εἰς τὰ τενάγη τῆς βουλγαρικῆς ψυχῆς, καὶ οὐδόλως ὑποπεύονται ὅτι, ἅπαξ τῶν σκοτίων αὐτῶν σχεδίων πραγματοποιηθέντων, οἱ Βούλγαροι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν θὰ διστάσωσι νὰ στρέψωσιν εἰς τοὺς σήμερον εὐνοοῦντας αὐτοὺς τὰ νῶτα, φωνοῦντες αὐτοῖς μυκτηριστικῶς μετὰ τοῦ *Rabelais* «*La farce est jouée*» («ἡ κωμῳδία ἐπαίχθη») καὶ σπεύδοντες μὲ ἀνοιχτὰς ἀγκάλας πρὸς ἐκείνους πρὸς οὓς οἱ φυσικοὶ νόμοι ἐξωθοῦσιν αὐτοὺς, καίπερ οὐχὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης ἀλλ' ἐκ λόγων χθαμαλοῦ συμφέροντος.

Πρέπει λοιπὸν, νὰ ἀπελπίσωμεν τέλος; Πρέπει νὰ ἐπαληθεύσῃ ὅτι ἐζήτει νὰ προλάβῃ ὁ Σόλσβεργ; Πρέπει ὁ ἑλληνικὸς δηλονότι πληθυσμὸς «νὰ

ὀχνηματίσῃ τὴν πεποιθῆσιν ὅτι ἡ Εὐρώπη τὸν ἐγκατέλειψε καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὴν κυριαρχίαν φυλῆς ἀπεχθοῖς αὐτῷ»; Παρὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἐπιδειχθείσας ἥκιστα ἐνθαρρυντικὰς, ἐκ μέρους τῆς ἐπισήμου Εὐρώπης, διαθέσεις, ἐπέχομεν, ἐξακολουθοῦντες νὰ φρονῶμεν ὅτι δὲν εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ ἐπιτραπῇ εἰς λαὸν, χθὲς μόλις, διὰ ξένων θυσιῶν, ἀναφανέντα εἰς τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα, νὰ ἐγκαθιδρύσῃ, ἐν μέσῃ Εὐρώπῃ, τὸ κράτος τῆς κτηνώδους βαρβαρότητος, ἀπαισίων παρωχημένων ἐποχῶν, προκηρύττων οὕτω τὴν χρεωκοπίαν τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων ἠθικῶν ἀρχῶν, ἐφ' ὧν, ὡς ἐπὶ ἀκραδάντου βάσεως, ἐδράζε-ται ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ πρόοδος τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν.

*

Η ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΪΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἀλληλογραφίαι «Ἑκκλ. Ἀληθείας».

Ἐν Φιλιππουπόλει, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1907.

Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, διὰ τοῦ βουλγαρικοῦ τηλεγραφικοῦ Πρακτορείου, ἅμα γνωσθέντος τοῦ ἐν Κουκλαίνῃ βουλγαρικοῦ πραξικοπήματος καὶ τῶν ἀπειλητικῶν ἐπιστολῶν τῶν διαδιβασθεισῶν εἰς τὸν αὐτόθι ἑλληνα ὀρθόδοξον ἱερέα, τῶν δημοσιευθεισῶν καὶ ἐν τῇ «Ἑκκλ. Ἀληθείᾳ», ἔσπευσε νὰ διαλαλήσῃ, ἀνὰ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ὅτι τὰ περὶ Κουκλαίνης ἀνακοινωθέντα «εἶνε ἐσφαλμένα καὶ ὅτι οὐδεὶς διωγμὸς ὑφίσταται ἐναντίον τοῦ χωρίου Κουκλαίνης, οὔτε ἐναντίον τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων τῶν κατοικούντων τὴν Βουλγαρίαν». Ὁμολογοῦμεν ὅτι τοῦτο οὐδαμῶς μᾶς ἐξέπληξε, διότι ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ φιλαλήθεια καὶ ἡ εἰλικρίνεια εἶνε νόμισμα τοσοῦτον σπάνιον, ὥστε μάτην οἱ περὶ τὴν νομισματολογίαν ἀσχολούμενοι θὰ δυνηθῶσι ποτε ν' ἀνακαλύψωσιν αὐτό, ἐνα κοσμήσωσι μουσεῖόν τι.

Ἀνθρώποι, οἵτινες τῇ ἐπομένῃ τῆς καταστροφῆς τῆς Φιλιππουπόλεως εἶχον τὴν τόλμην νὰ διακηρύσωσιν ὅτι αἱ κακούργειαι τῆς 16 ἦσαν ὅλως ἀπρόοπτοι, ἐνῶ τῇ προτερίᾳ τῆς καταστροφῆς ἐν λεπτομερείαις ὁ ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κατήγγειλε τῷ Νομαρχεῦντι Μ. Ζέλκωφ ὅσα ἔλκβον ἀκριβῶς χώραν, τοῦ ἰδίου διαβεβαιώσαντος αὐτὸν ὅτι ἐλήφθησαν ὅλα τὰ μέτρα ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατόν νὰ λάβῃ χώραν τι ἐναντίον ἡμῶν. Ἀνθρω-

ποί, οἵτινες, τῇ ὑστερίᾳ τῆς πυρπολήσεως τῆς Ἀγχιάλου, εἶχον τὴν τόλμην νὰ διακηρύξωσιν ὅτι τὴν Ἀγχιάλον ἔκπυσαν οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς· ἄνθρωποι, λέγομεν, οἵτινες ἐπὶ 29 ὁλοκλήρους ἡμέρας, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῇ τὸν στρατὸν, ἐλεηλάτουν, ἔκλεπτον, ἔκκαιον, ἐφόνεον καὶ ἠρπάζον τὴν κοινοτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν ἡμῶν, δὲν εἶνε ἄπορον πῶς καταγγέλλουσι διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος, ὅτι καὶ ἡ «Ἐκθεσις τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἑλληνος Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως περὶ τῶν ἐν Κουκλαίνῃ λαθρόντων χώρων, εἶνε ἐσφαλμένη». Ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος, πρὶν ἢ γνωρίσῃ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὰς κακουργίας τῶν φύλων ἐπιδρομέων κατὰ τοῦ δυστυχικοῦ χωρίου, ἔσπευσε νὰ καταγγείλῃ τὰ γεγονότα τοῖς ἀρμοδίοις οὐχὶ πλέον προφορικῶς, ὥστε νὰ δύνηνται σήμερον ν' ἀρνηθῶσι ταῦτα, ἀλλὰ γραπτῶς, δι' ἐγγράφου δηλαδὴ μακροῦ, ἐν ᾧ ἀνέφερε τὰ γεγονότα καὶ ἐπεσημείωεν τὸ ὄνομα τοῦ ἐκδικηθέντος ἱερέως Παπᾶ Ἀργυρίου Χ' Ἀλμπρου καὶ ἐπισυνῆπτε τ' ἀποσταλέντα αὐτῷ ἀπειλητικὰ γράμματα ἐν ἀντιγράφῳ, ἅπερ καὶ ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἡδη, ἐν πιστῇ μετaphράσει, ἐδημοσίευσεν.

Ἄν λοιπὸν τὰ καταγγελλθέντα εἰσὶν ἐσφαλμένα, διατὶ ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις δὲν ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου ἀμέσως ἐξηγήσεις διότι μετέδωκε τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰδήσεις ἀνακριβεῖς; Διατὶ, ἐπὶ τόσας ἡδὴ ἡμέρας, εἰς τὸ πρὸς αὐτὴν ἐγγράφον δὲν ἀπαντᾷ;

Ἡ ἀπάντησις εἶνε εὐχερεστάτη. Διότι τὰ γεγονότα εἶνε ἀληθέστατα. Ἰσως μάλιστα ἐν τῇ ἐκθέσει ἐκείνῃ δὲν ἐξετέθησαν τὰ γεγονότα καὶ ἐν πάσαις αὐτῶν ταῖς λεπτομερείαις· διότι πρὸς ἐλπίδα νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου οἱ κακοῦργοι ἐρριψαν καυσόξυλα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπιτηδείως εἶχον θέσῃ δυνάμιτιδα, ἵνα θανατώσωσιν ἐκεῖνον τὸν ἀτυχῆ Ἕλληνα, ὅστις ἠθέληεν εὖρῃ καὶ μεταχειρισθῇ αὐτὰ, ὅπως θερμάνῃ τὰ δυστυχῆ τέκνα του. Καὶ ἀληθῶς τὸ κακοῦργον τοῦτο ἐγγεῖρημα ὀλίγου δεῖν εἶχε φρικτὰς συνεπείας· διότι, εὐρούσκειν τινὰ τούτων, ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ Θεοχάρους Σταύρου, ἡ μαῖα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἥτις ἐνοσῆλευε τὴν σύζυγόν του, λεχὼ ὀλίγων ἡμερῶν, ἔθεσεν αὐτὰ ἀνυπόπτως ἐν τῇ θερμάστρᾳ τοῦ δωματίου τῆς λεχοῦς, ἣν θερμάστραν ἡ ἐκρηγείσα δυνάμιτις μετέβαλεν εἰς τέμνα, τὰ ὅποια, πρὶν ὀλίγον, θὰ ἐφόνεον τὴν τε λεχὼ καὶ μαῖαν.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ γεγονότα αὐθαρεῖ καταγγέλλθησαν τῷ δημάρχῳ Κουκλαίνης ὑπὸ τοῦ Θ. Σταύρου, φυλάσσονται δὲ μέχρις ὥρας ταῦτα ἐν τῷ δημαρχικῷ καταστήματι.

Ἀλλ' ἐν τῷ βουλγαρικῷ ἀνακοινωθέντι δὲν γίνεται μόνον λόγος περὶ τῆς κακουργίας τῆς Κουκλαίνης, ἀλλὰ κηρύσσεται ἐπισήμως ὅτι αὐτὲ ἐν τῷ ρηθέντι χωρίῳ, οὔτε οὐδαμοῦ τῆς Βουλγαρίας ὑφίσταται διωγμός τις ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ ὅμως, ὑφιστάμεθα διωγμούς, οὓς εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις.

Ἀπὸ τῆς 16 Ἰουλίου μέχρι τῆς ὥρας αὐτῆς, 10 χιλιάδες Ἕλλήνων, ἐν μόνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Φιλιππουπόλεως, στερούμεθα ἐκκλησίας, ἵνα ἐκπληρώσωμεν τὰ θρησκευτικὰ ἡμῶν καθήκοντα. Ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου, ἐν Περιστερᾷ, κωμοπόλει ἀπεχούσῃ 3 ὥρας τῆς Φιλιππουπόλεως, δὲν ὑπάρχει οὔτε ναὸς, οὔτε ἱερεὺς· διότι ὁ μὲν ναὸς, ὃν τῷ 1864 ἐδρυσάμεν, ἠρπάγη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ὁ δὲ ὀρθόδοξος ἱερεὺς παπᾶ Ἀθανάσιος Τουρτίδης, νύκτωρ ἀπῆλθεν ὁ δυστυχὴς καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν κακοῦργων. Ὁ ἱερεὺς οὗτος εὐρίσκεται νῦν πλησίον τῆς Βασιλευούσης καὶ εἶναι εὐχερὲς νὰ ἐξακριβωθῇ παρὰ τοῦ ἰδίου ὅσα οὗτος ὑπέστη. Ἐν Παζαρτζίκῳ, πόλει ἀπεχούσῃ μίαν ὥραν σιδηροδρομικῶς τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἦτοι ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου, οἱ Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι οὔτε ναὸν ἔχουσιν οὔτε ἱερέα, διότι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς τοῦτο, τοῦ Ὀρθοδόξου ναοῦ καταληφθέντος καὶ τοῦ ἱερέως ἐκδιωχθέντος.

Ἐν αὐτῇ τῇ Κουκλαίνῃ, περὶ ἧς ἐπισήμως ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις διαβεβαίωσεν τὸν κόσμον ὅτι οὐδεὶς διωγμός ὑφίσταται ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, 240 οἰκογένειαι, ἀπὸ τῆς 6 Αὐγούστου, δὲν δύνανται νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα· διότι καὶ αἱ δύο ἐνοριακαὶ ἐκκλησίαι καὶ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος κατέχονται ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Καὶ ὑπὸ τίνων Βουλγάρων νομίζετε; Ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατοίκων χωρίων, τὰ ὅποια εὐρίσκονται εἰς ἀπόστασιν 1—2 ὥρων ἀπὸ τοῦ ἑλληνικωτάτου χωρίου.

Ἐν τῇ πόλει Φιλιππουπόλεως, 6 χιλιάδες Ἕλλήνων στερούμεθα τῶν πέντε ἐνοριακῶν ἡμῶν ναῶν καὶ ἀπάσης τῆς κοινοτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν περιουσίας.

Ἐν τῷ ὠρσίῳ ὀρθοδόξῳ μητροπολιτικῷ μεγάρῳ, τὸ ὅποιον μόλις πρὸ 18 ἐτῶν, δαπάναις τῶν εὐσεβῶν Ἑλλήνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ὁμογενῶν ἡμῶν ἀνηγέρθη, κατοικεῖ ὁ Βούλγαρος μητροπολίτης Μάξιμος· ἀπὸ τοῦ θρόνου δὲ τῆς Ἀγίας Μαρίνης, τὸν ναὸν τῆς ὁποίας ἱδρυσεν ὁ ἀπὸ Κρήτης Χρυσάνθος ὁ Λέσβιος ἐν ἔτει 1853, ὅτε δηλαδὴ τὸ λεγόμενον βουλγαρικόν

ζήτημα εὐρίσκειτο ^{ἐν} Φιλιππουπόλει—τῇ κυρίᾳ ἑδρᾷ τῆς ἀνταρσίας κατὰ τῆς Ἐκκλησίας—ἐν τῇ ὀξυτάτῃ αὐτοῦ φάσει, οἱ δ' ἐν αὐτῇ ὀλίγοι Βούλγαροι οὐδ' ὀβόγῳ ἐχορήγησαν, ὁ Βούλγαρος, λέγομεν, μητροπολίτης, ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ τῆς Ἀγίας Μαρίνης θρόνου, κηρύττει ὅτι οὐδεμία καθ' ἡμῶν διεπράχθη ἀδικία.

Πάντες οἱ λοιποὶ ὀρθόδοξοι ναοί, ὁ τοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὁ τοῦ Ἀγ. Δημητρίου, ὁ τοῦ Ἀγ. Χαρχάμπους καὶ ὁ τῆς Ἀγ. Πρακτικῆς, εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς βουλγαρικῆς Μητροπόλεως, ἧς οἱ ἱερεῖς, ἀπᾶς τῆς ἐβδομάδος ἢ δις τοῦ μηνός, λειτουργοῦσι.

Τῇ 12 μάλιστα λήξαντος, ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις δι' ἐγκυκλίου προσεκάλεσεν ἐξ ὅλων τῶν τμημάτων καὶ προκατεῶν τῆς πόλεως τοὺς χριστιανούς τῆς νὰ ἐκλέξωσιν ἐπιτρόπους τῶν ἀρπαγείων Ἐκκλησιῶν μας· διότι, κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Ἐξαρχίας, ἡ 14 Ἰανουαρίου εἶνε ἡμέρα ἐκλογῆς ἐπιτρόπων δι' ἀπάσας τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἐξαρχίας.

Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις κηρύττει διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος, ὅτι οὐδεὶς διωγμὸς ὑφίσταται πλέον ἐν Βουλγαρίᾳ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ ἀρ' ἐτέρου δημεύει ὁλόκληρον τὴν κοινοτικὴν ἡμῶν περιουσίαν.

Ἐν τῇ σχολῇ Μαρκολῆ, ἥτις πρὸ ἑξ μολὶς ἐτῶν ἱδρῦθη δαπάναις τοῦ ἐν Ὀδησσῷ μεγάλου ἐθνικοῦ εὐεργέτου, ἀπὸ τῆς 2 λήξαντος λειτουργεῖ ἡ βουλγαρικὴ σχολή.

50 ὁλοκλήρων καταστημάτων τῆς Ὀρθοδόξου Κοινοτητος τὰ ἐνοίκια εἰσπράττουσιν οἱ Βούλγαροι ἐπιτροποὶ τῶν ὀρθοδόξων ναῶν, οἱ ἀρπαγες δηλαδὴ τῶν ἡμετέρων ναῶν καὶ σχολῶν.

Πάντα ταῦτά εἰσι γνωστὰ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Μ. Δυνάμεων, ζῶντες ἐν μέσῳ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως, (ἐν ᾗ ἔλαβε καὶ λαμβάνει χώραν ὁ ἀνήκουστος οὗτος διωγμός), γνωρίζουσιν αὐτὰ ἀριστα, διότι βλέπουσιν αὐτά. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν παρκαλύψει τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν νὰ διαψεύδῃ αὐτά. Πρὸ ἡμερῶν ἔτι, ἅμα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τὰ περὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς Σόφειαν, καὶ πρὸς τούτοις ἐσημειοῦτο ὅτι τοὺς μὲν νεκροὺς ἡμῶν ἐνταφιάζομεν ἄνευ ἐκκλησιαστικῶν τιμῶν, τὰ δὲ νεογέννητα ἡμῶν τέκνα δὲν δυνάμεθα νὰ βεπτίσωμεν ἐνταῦθα μὲν ἐλλείψει κολυμβηθῶν, ἐν Περιστερᾷ δὲ καὶ Παζαρτζηκίῳ ἐλλείψει καὶ ἱερέων, ὁ συντάκτης τοῦ «Ἐσπερινοῦ Ταχυδρόμου» Σοφίας, ὁ γνωστὸς Δασκάλωφ, (ὁ ὅποιος θρηνεῖ καθ' ἡμέραν ἐν τῇ ἐφημερίδι του ὡς ἄλλος Ἰερεμίας τὸν ὀλεθρον τῶν εὐγενῶν τέκνων τῆς Μκεδο-

νίας, τὰ ὅποια ἀδίκως φονεύουσιν οἱ βάρβαροι Ἕλληνες), ἔγραψε μακροσκελὲς ἄρθρον, ἐν ᾧ ἐχαρρακτήριζε τὰ ὑπὸ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» γραφέντα περὶ τοῦτου ὡς ἀναιδεῖς συκοφαντίας, καὶ ἐξεθείαζε τὴν ἐλευθερίαν ἧς ἀπολαύομεν ἐν Βουλγαρίᾳ, τολμήσας μάλιστα, ὁ ἐχθρὸς οὗτος τῆς ἀληθείας, νὰ εἴπῃ ὅτι ἀποτελοῦμεν καὶ προνομιοῦχον τάξιν ἐν Βουλγαρίᾳ· ἐνῶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἔχωμεν ἐκκλησίαν, σχολὴν καὶ ν' ἀνήκωμεν εἰς τὴν ἐθνικότητα τῶν πατέρων ἡμῶν, δικαιώματα δηλαδὴ τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἄνθρωπος σήμερον στερεῖται. Ναι· διωκόμεθα συστηματικῶς, καὶ διωκόμεθα ὅσον εἰς οὐδένα τόπον οὐδεμία ἐθνότης ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐδιώχθη. Ἀληθῶς ὁ διωγμὸς οὗτος εἶνε τοσοῦτον ἀπηνής, ὥστε ὑπάρχουσι στιγμῇ καθ' ἧς καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀποροῦμεν, καὶ σκεπτόμεθα ἂν τὰ κακὰ, τὰ ὅποια ὑφίστάμεθα εἶνε πραγματικά καὶ ἂν εὐρισκόμεθα ἐν ἐγρηγόρει· διότι εἶνε δύσκολον, ἢ μάλλον ἀδύνατον, νὰ φαντασθῇ τις, ὅτι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Κ'. ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐν χώρᾳ ἣ ὅποια τολμᾷ, κατὰ πάσαν στιγμὴν, ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας νὰ ἐκτοξεύῃ μύδρους ἐναντίον τῆς ἀφορήτου, δῆθεν, θέσεως τῶν τέκνων τῆς ἐν Μκεδονίᾳ, εἶνε, λέγομεν, δύσκολον νὰ πιστεῦσῃ ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ βλέπει καὶ ὅτι τὸ σαρκίον αὐτοῦ ὑφίσταται. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ πραγματικότης εἶνε πραγματικότης καὶ διὰ τοῦτο δὲν παύομεν ἀπὸ τοῦ νὰ διαμαρτυρώμεθα καὶ νὰ διακηρύττωμεν ὅτι ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὑφίστάμεθα Νερωνεῖους, Διοκλητιανεῖους καὶ Δεκείους διωγμούς.

Διωκόμεθα δὲ ὑπὸ πάντων, ὑπὸ τε δηλαδὴ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἐπισήμων.

Ἀλλὰ τί νὰ πράξωμεν; Δὲν ὑπάρχει νομοταγὴς μέτρον, δὲν ὑπάρχει ἐνέργεια, δὲν ὑπάρχει μέσον, ὅπερ νὰ μὴ ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν. Οὐδεὶς δυστυχῶς θέλει ν' ἀκούσῃ ἡμῶν, οὐδεὶς θέλει νὰ βοηθήσῃ ἡμῖν. Ὑπὸ πάντων καταδιωκόμεθα, ὑπὸ πάντων ἀποπεμπόμεθα, οὐδεὶς τείνει ἡμῖν χεῖρα βοηθείας. Δὲν ἀρκεῖ δὲ τοῦτο· ἀλλὰ καὶ τολμῶσι νὰ διαψεύδωσιν ἡμᾶς καὶ διασύρῳσιν ἐνώπιον τοῦ κόσμου, ὡς διαστροφεῖς τῆς ἀληθείας, αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ φωνὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης εἶνε τοσοῦτον μεγάλη, ὥστε δὲν εἶνε δυνατόν νὰ καταπνιγῇ ὑπὸ τῆς φωνῆς τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης καὶ τῆς ἀτιμίας. Ὁ δίκαιος κριτὴς θ' ἀποκαλύψῃ τοὺς διώκοντας τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Ἀκριβῶς ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοῦτο, καὶ ἐν τῇ θέ-

σει τούτῃ δὲν ἀπεβόλομεν τὴν ἐλπίδα, δὲν ἀπωλέσαμεν τὸ θάρρος, ἀλλὰ, περιβληθέντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἀγωνιζόμεθα καὶ ἀκραδάντως πιστεύομεν ὅτι θὰ νικήσωμεν ἐπὶ τέλους.

Σ. Σ. Ε. Α. Σχετικῶς πρὸς τὰ περὶ Κονκλαίνης, ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀναγραφόμενα, ἀναγινώσκουμεν, ἐν τῇ παρισίνῃ ἐφημερίδι Lanterne, τῆς 25 Φεβρουαρίου, τὰ ἀκόλουθα.

«Τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἑλλήνων φαίνεται ὅτι οὐδέποτε θὰ λήξωσι.

Αἱ σχολαί των ἐξαιρουμένων κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Στίφη κακούργων, ἐκμεταλλεύονται, φυσικῶς, τὴν κατὰστασιν. Τοιοῦτοτρόπως, ἐν Κουκλίνῃ, κώμῃ τοῦ τμήματος Φιλιππουπόλεως, φαῦλοι τινές, ὄργανα τοῦ ἐπικρατοῦ Κομιτάτου Φιλιππουπόλεως, ἐγκαθιδρύθησαν ἐν τῇ ἑλληνικῇ σχολῇ, ἥτις ἀργεῖ ἀπὸ τοῦ περελθόντος Ἰουλίου. Τῇ συνδρομῇ ἐντοπίων τινῶν Βουλγάρων, ἦτοι τοῦ Μιλόντσεφ, τοῦ Δουλγγέρ, τοῦ Γικμπροβλή καὶ τοῦ νυκτοφύλακος Νικόλα (διότι ἡ βουλγαρικὴ ἀστυνομία πάντοτε συμμετέχει τῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων βιαιοπραγιῶν), ὑπέβηλον τοὺς τελευταίους εἰς ἄδικον καὶ αὐθαίρετον φορολογίαν. Οἱ ἐκ τῶν κατοίκων ἀρνούμενοι νὰ πληρώσωσι δέρονται δημοσίᾳ ἐν μέσαις ὁδοῖς».

Ὁ ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως, δι' ἐγγράφου τοῦ ἐξήτησε, παρὰ τῆς αὐτοῦ νομαρχίας, τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐν τοῖς Ὀρθοδόξοις ναοῖς, τοῖς καταληφθεῖσιν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ἱερῶν ἀμφίων. Εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἡ Νομαρχία ἀπήντησε διὰ τοῦ παρὰ πόδας ἐγγράφου.

Νομαρχία Φιλιππουπόλεως

Τυπὴ Διοικητικόν. ἀριθ. 485.

13 Ἰανουαρίου 1907.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ)

Τῷ Ἐπιτρόπῳ τοῦ Ἑλλήνου Μητροπολίτου.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν ἀπὸ 24 Νοεμβρίου περελ. ἔτους, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω ὑμῖν, κύριε Ἐπίτροπε, ὅτι, κατὰ τὴν πληροφορίαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, ἐν τοῖς ρηθεῖσι ναοῖς ἐναπέμειναν μόνον πεπαλαιωμένα τινὰ καὶ ἐσχισμένα ἄμφια, ἐξαιρουμένων φελωνίων τινῶν, τὰ ὅποια, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀνήκουσι ταῖς ἐκκλησίαις.

Ὁ Νομάρχης
(ὑπογρ.) Π. Μανόλωφ

Ὁ γραμματεὺς
(ὑπ.) Χ. Ἡλίου

Ἀνταπάντησις τοῦ Ἀρχ. Ἐπιτρόπου

Κύριε Νομάρχα.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 485 καὶ ἡμερομηνίαν 13 λήξαντος ἡμετέρου ἐγγράφου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω ὑμῖν, ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις δὲν εἶνε ἀρμοδίαν νὰ ἀποφαίνεται γνώμην ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματι· διότι ἀκριβῶς ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ αὕτη εἶνε ἡ ἀδικούσα.

Εἶνε ποτε δυνατόν, κύριε Νομάρχα, ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις ἄλλως νὰ φρονῇ, ἀφοῦ ζητεῖ διὰ τῆς πολιτείας τῆς νὰ νομιμοποιήσῃ αὐτὰς τὰς ἀρπαγὰς τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου, ἀφοῦ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐτῷ τῷ ἡμετέρῳ Μητροπολιτικῷ μεγάρῳ, τὸ ὅποτον πρὸ 18 μόνον ἐτῶν, δαπάναις τῶν ἀπανταχοῦ ὁμοεθνῶν ἡμῶν, ἰδρύσαμεν;

Εἶναι δυνατόν, παρακαλῶ, αὕτη καὶ περὶ τῶν ἀμφίων τῶν ἡμετέρων ἱερῶν νὰ ἔχῃ διάφορον γνώμην, ἀφοῦ ἐπέτρεψε καὶ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς νὰ λειτουργῶσιν εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν κακούργων στοιχείων καταληφθέντας καὶ ἀρπαγέντας ναοὺς ἡμῶν, ἐν τε τῇ Φιλιππουπόλει, τῇ Περιστερᾷ καὶ τῷ Παζαρτζικίῳ, νὰ παρακωλύωνται δὲ, ἐπὶ ἐξ ὁλοκλήρους ἤδη μῆνας, ἐνεκα τούτου, 10 χιλιάδες ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἐκκληρώσεως τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων; Βεβαίως ὄχι.

Ἀλλ' ὥς ὑποθέσωμεν, πρὸς στιγμήν, ὅτι τὰ ἄμφια τῶν ἱερῶν ἀνήκουν πράγματι τοῖς ἱεροῖς ναοῖς· ἀλλὰ καὶ τότε τίνα σχέσιν ἔχει αὕτη πρὸς τὴν ἡμετέραν κοινοτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν; Συμφώνως πρὸς ποῖον θεῖον ἢ ἀνθρώπινον δίκαιον ἰδιοποιεῖται ξένην περιουσίαν; Συμφώνως πρὸς τίνας ἀρχὰς τοῦ ἡθικοῦ νόμου κηρύττει ἴδια τὰ ἀνήκοντα Ἐκκλησίᾳ καὶ Ἐθνει μηδεμίαν πρὸς αὐτὴν σχέσιν καὶ κοινωνίαν ἔχοντι;

Μὴ ἔπαυσε τὸ κράτος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας νὰ ὑφίσταται ἐν Βουλγαρίᾳ; Μὴ ἐξηφανίσθη τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον ἀπὸ τῆς Ἡγεμονίας; Εὐτυχῶς τούτων οὐδὲν ἐγένετο· διότι ἡ μὲν Ἐκκλησία, παρὰ τοὺς ἀπηνεῖς διωγμοὺς, ὑφίσταται, τοῦ κράτους αὐτῆς ὄντος αἰώνιου, τὸ δ' ἑλληνικὸν στοιχεῖον τῆς χώρας, ἐν μόνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Φιλιππουπόλεως ἀριθμεῖ 40 ὅλας χιλιάδας ψυχῶν.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτων, κύριε Νομάρχα, τὰ ἄμφια εἰσι κτῆμα ἀναφαίρετον καὶ ἀτομικὴ τῶν ἡμετέρων ἱερῶν περιουσία· διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῇτε, ὅτι ὁ ἡμέτερος ἐν τε τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ καὶ τῇ βουλγαρικῇ Ἡγεμονίᾳ κληρὸς δὲν εὐρίσκεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, ὅφ' ὥς ὁ βουλγαρικὸς κληρὸς ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ καὶ ὁ ἑλληνικὸς ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, ἐνθα ἕκαστος ναὸς κέκτηται ἴδια σκευοφυλάκεια.

Βεβαίως, ἐνώπιον τῆς κολοσσιαίας καὶ φορικτῆς καταστροφῆς, ἣν ὑπέστημεν καὶ ὑφιστάμεθα, τὰ ὀλίγα ἄμφια τῶν ἱερῶν δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἀξίαν, ὥστε νὰ γίνηται πολὺς περὶ αὐτῶν λόγος ἀλλὰ, χάριν τῆς ἀληθείας, οἱ ἡμέτεροι ἱερεῖς θὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια, ἵνα δικαστικῶς τε καὶ ἐμμετρώως ἀποδειχθῇ, ἅπαξ ἔτι, πόσον δεινῶς καταπατεῖται ἡ δικαιοσύνη καὶ πόσον ἀμειλίχως καταδιωκόμεθα.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ τοῦ Ἑλλήνου Μητροπολίτου
Φιλιππουπόλεως ἐπίτροπος
(ὑπ.) Ἀρχιμ. ΦΩΤΙΟΣ

Ἐν Μεσημβρίᾳ τῇ 12 Φεβρουαρίου 1907.

Τὴν 8ην τρέχοντος, ἔλαβεν ἐπίσημον διαταγὴν ἡ ἀστυνομία τῆς Μεσημβρίας τοῦ ἐπαρχοῦ Ἀγχιάλου, καὶ ἀμέσως προσεκάλεσε τοὺς ἱερεῖς εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα· καὶ εἰς μὲν τὸν ἕνα τὸν ὀνομαζόμενον Παπασταῦρον Μοσχόχιλον ἐδήλωσεν ὅτι ἐντὸς 5 ἡμερῶν ὀφείλει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἔδαφος τῆς Μεσημβρίας, τὸν δὲ ἄλλον Παπαγεράσιμον Βελλιανίτην νὰ μένῃ, ἀλλὰ μὲ τὸν ὅρον νὰ μὴ πηγαίνῃ εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἀναγκαστικῶς ὑπεγράφησαν ἐξαρχικοὶ νὰ ἱεροπράττῃ καὶ ὅτι αὐτοὶ ὀφείλουν, ἀναγκαστικῶς, νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν βουλγαρικὴν ἐκκλησίαν, εἰ δὲ μὴ τοὺς περιμένει καὶ αὐτοὺς ἡ τύχη τῆς Ἀγχιάλου. Οἱ Μεσημβριανοὶ τότε συνῆλθον καὶ ἔστειλαν ἐπιτροπὴν εἰς τὸν νομάρχην Πύργου, ὁ ὅποιος ἀπήντησεν: ὅτι θέλετε ἡμπορεῖτε νὰ κάμῃτε καὶ ὅπου θέλετε ἡμπορεῖτε νὰ ἐκκλησιασθῇτε. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἶναι σχέδιον τοῦ νομάρχου. Τὴν ἄλλην ἡμέραν, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέστρεψεν εἰς Μεσημβρίαν, ἀπηγόρευσαν εἰς τὸν ἱερέα Γεράσιμον τὸ φῶτισμα καὶ κατόπιν προσεκάλεσαν τὸν ἱερέα Σταῦρον καὶ τὸν εἶπαν νὰ φύγῃ ἀμέσως, διότι θὰ τὸν βγάλουν τὰ γένια του ἐν πρὸς ἐν. Τέλος ἡ κατὰστασις εἶναι ἀπελπιστικὴ· ἀπὸ ὅσα παιδιὰ δὲν πηγαίνουν εἰς τὸ βουλγαρικὸν σχολεῖον συνάξουν πρόστιμον.

Σ. Σ. Ε. Α. Κατὰ νεωτέρας πληροφορίας, ἡ ἀστυνομία, εἰσελάσασα ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ναῷ διαρκούσης τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, ἐξέβαλε βίβλους ἑλλήνας ἐκ τῶν ὑπογραφάντων τὴν ἀνκφορὰν εὔρεν ἐκεῖ ἐκκλησιαζομένους.

Ἡ ἐν Σόφίᾳ ἐκδιδόμενη Βουλγαρικὴ ἐφημερίς «Βαλκανικὸν βῆμα» ὑπ' ἀρ. 65 7ης ἡμερ. Φεβρουαρίου δημοσιεύει τὰ ἑξῆς:

Διαμαρτύρησις τῶν Καθαριναίων

Ἀπεστάλη εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐφημερίδος μ.α.ς ἀντίγραφον τοῦ ἐπομένου τηλεγραφήματος.
«Οἱ ἐν Καθάρνῃ Γκαγκκούζηδες (Ἕλληνες) πάλιν ἐσήκωσαν κεφάλι καὶ κακοδοῦλως διαδίδουσιν ὅτι ἐνέπαιζαν τοὺς χονδροκεφάλους Βουλγάρους. Τὸ πρὸς τὸν θεόν, ἐνῶ ἐγγράφως ἐδήλωσαν εἰς τὴν ἐν Σοφίᾳ Ἐξάρχίαν, ὅτι ἀποσκιρτοῦν εἰς τὴν βουλγαρικὴν Ἐξάρχίαν, τὴν ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ δημάρχου Ἐλευθερίου Γιαννακῆφ, τοῦ βοηθοῦ τοῦ Διαμνητῆ καὶ τῶν δημοτικῶν συμβούλων Α. Κωνσταντίνου, Α. Δημητρίου, Γ. Κρυοφύλλῃ καὶ Σωτηρίου, ἐδηλώθησαν πατριαρχικοὶ καὶ διέταξαν τὸν Ἕλληνα ἱερέα νὰ τελεῇ τὰς ἱεροτελεστίας καὶ τὰ μυστή-

ρια εἰς τὰς οἰκίας των. Ἐνθρυνθεὶς ὑπὸ τῶν ιδίων, ὁ ἱερεὺς ἤρχισε νὰ ἀναβαπτίζῃ τὰ βαπτισθέντα παιδιά ὑπὸ Βουλγάρων ἱερέων, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι οἱ Βούλγαροι δὲν ἔχουσι μῦρον. Οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι βούλγαροι, πέντε τὸν ἀριθμὸν, εἰς τὰς 2 τρέχ. ἔδωκαν τὰς παραιτήσεις των διὰ τὴν γκαγκκούζικὴν ταύτην ἀστασίαν. Ὁ Κυβέρνησις ἔχει τὸν λόγον διὰ τὴν γκαγκκούζικὴν ταύτην φωλεάν, ἡ ὁποία τὴν προετοιμάζει δευτέραν Ἀγχιάλον.

Καθαριναῖοι

Γ. Σ. Κορδόλεφ καὶ Πετρώφ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΙΣΝΟΒΙΟΥ

Πρὸ ὀλίγου χρόνου ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ρωσικῆς Κυβερνήσεως ὁ Κανονισμὸς τῆς ἐν Κισνοβίῳ ἑλληνικῆς ἀγαθοεργοῦ καὶ ἀλληλοβοηθητικῆς Κοινότητος, ἐκ 14 παραγράφων, ὑποδιαιρουμένων, ἐκάστου, εἰς πλεῖστα ἐδάφια, συγκείμενος, οὗ αἱ δύο πρῶται ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Σκοπὸς τῆς Κοινότητος.

Σκοπὸς τῆς ἐν Κισνοβίῳ ἑλληνικῆς Ἀγαθοεργοῦ καὶ Ἀλληλοβοηθητικῆς Κοινότητος τυγχάνει:

- α') Ἡ κατὰ τὸ ἐνὸν παροχὴ παντὸς εἶδους συνδρομῆς ἀφορώσης τὴν βελτίωσιν τῆς ὕλκῃς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν ἐν Κισνοβίῳ παροικούντων ἐνδεῶν καὶ ἀξίων ὑποστηρίξεως ὁμογενῶν, ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας.
- β') Ἡ παροχὴ ὕλκῃς συνδρομῆς εἰς τοὺς τυχαίως διερχομένους ἐντεῦθεν ὁμογενεῖς καὶ αἰτουμένους τὴν ἀρωγὴν αὐτῆς. Καὶ
- γ') Ἡ ὑπὸ πᾶσαν ἐποπὴν ἀξιοπρεπῆς διατήρησις καὶ εὐπρέπεια τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

ΣΗΜ. Ἡ Κοινότης αὐστηρῶς ἀποκλείει τοῦ σκοποῦ αὐτῆς πᾶσαν τάσιν, βλέψιν καὶ συζήτησιν πολιτικὴν.

Ἐνέργειαι τῆς Κοινότητος.

Ἡ συνδρομὴ, ἣν ἡ Κοινότης παρέχει πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν συνίσταται εἰς τὰ ἑξῆς. Χορηγεῖ:

- α') Ἐνδύματα, τροφὴν καὶ ἄστυλον εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τοὺς μὴ δυναμένους νὰ πορίζωνται ταῦτα διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐργασίας.
- β') Χρηματικὰς βοηθείας.
- γ') Μηνιαίας χρηματικὰς βοηθείας.
- δ') Δάνεια ἀτόκως.
- ε') Ἱατρικὴν θεραπείαν ἀνέξοδον.
- ς') Τὰ μέσα πρὸς συντήρησιν καὶ ἀνατροφὴν ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων πλίδων.
- ζ') Ἐργασίαν εἰς τοὺς δι' οἰκονομικὰς αἰτίας προσωρινῶς ἐστερημένους τοιαύτης.
- η') Ἐπιμελεῖται τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν φυλακῇ.
- θ') Παρέχει τὰ μέσα πρὸς ἀπόκτησιν διαμονητηρίων ἢ διαβατηρίων καὶ
- ι') τὰ μέσα τῆς εἰς τὰ ἴδια ἐπιστροφῆς.

Ἡ δὲ αὐτόθι ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος τιμωμένη, ἰδρύθη ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ ἀφιερωθέντος πρὸς τοῦτο, μεθ' ὧν τῶν ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομῶν, ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου Κ. Συνεδινοῦ, τὸ γένος Ζώτη, ἰδίοις τῶν ἀδελφῶν Ἰωάννου καὶ Βίκτωρος Παντελεήμονος Συνεδινῶν ἀνελώμασι, τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἀγιοτάτης Διοικούσης Συνόδου, διατυπωθείσῃ ἐν τῷ Οὐκαζίῳ τῷ ἀπολυθέντι τῷ Πανιερωτάτῳ Σεργίῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κισνοβίου καὶ Χοτινίου ὑπὸ χρονολογίαν 7 Νοεμβρίου 1887 ἔτους καὶ ὑπ' ἀριθ. 5543 ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν βάσεων: 1) τοῖς κτίτορσι τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννη καὶ Βίκτωρι Συνεδινοῖς ἐπετράπη ἡ μετακομιδὴ τῶν λειψάνων τῶν κεκοιμημένων γονέων αὐτῶν Παντελεήμονος καὶ Δεσποίνης καὶ τοῦ υἱοῦ τῶν Ἰωάννου Συνεδινοῦ—Κωνσταντίνου, εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ἐκτισμένον κοιμητήριον, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν, τῶν κτιτόρων, ἐπετράπη ἔτι καὶ τὰ τούτων λείψανα ἐνταφισθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ κοιμητηρίῳ· 2) ὁ κλῆρος (τὸ προσωπικόν) τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ ἐκλέγῃται ἐκ γνησίων Ἑλλήνων, ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος ὁμοῦ μετὰ τῶν Κτιτόρων τῆς Ἐκκλησίας, ὁ δὲ ἱερεὺς νὰ χειροτονῇται ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἢ, κατ' αἴτησιν τῆς Κοινότητος, ὑπὸ τοῦ ἐπίτοπίου Ἀρχιερέως· 3) ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ λειτουργία ὅφ' ἵλει νὰ τελεῖται πάντοτε ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ· 4) τοῖς κτιτόρσι Συνεδινοῖς καὶ τοῖς μέλεσι τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τοῦ μετέχειν ἐν τῇ οἰκονομικῇ διεύθυνσει καὶ τῇ εὐκοσμίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐπίσης καὶ ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ἐκ τῶν οἰκῶν εἰσοδημάτων, ὁμοῦ μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τριῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος· μετὰ θάνατον δὲ τῶν Συνεδινῶν καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν, προσκαλεῖται ὁ Ἕλλην Πρόξενος ὅπως μετέχῃ αὐτῶν.

Σ.Σ.Ε.Α. Τὸ Οὐκαζιον τοῦτο τῆς ἁγιοτάτης διοικούσης Συνόδου, συνάδον ἐν πᾶσι πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἱερῶν Κανόνων, καθ' ἃς τῇ κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ ἀνήκει, ἀποκλειστικῶς, τὸ δικαίωμα τοῦ διευθετεῖν καὶ ρυθμίζειν καὶ διοικεῖν πάντα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἀποδείκνυσιν ἐναργῶς τὴν ἀπαρασάλευτον ἐμμονὴν τῆς ἁγιοτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἐν τῇ ἐνασχέσει τῶν κανονικῶν αὐτῆς δικαίων.

Τὰ μάλιστα εὐκατεῖον δὲ καὶ εἰς ἀποφυγὴν ἀνιερῶν ἐπεισοδίων καὶ σκανδάλων ἄγαν συντελεστικὸν θὰ ᾔην, ἂν καὶ οἱ ἐν ἄλλαις ἐκκλησιαστι-

καῖς περιφέρειαις καταβιούντες Ρῶσοι κληρικοί, ἐνεφοροῦντο αἰέποτε ὑπὸ τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς τὰς μνησθείσας διατάξεις τῶν ἱερῶν Κανόνων σεβασμοῦ, πρὸς μόνας τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχὰς τῶν ἐν αἷς εὐρηνται Ἐκκλησιῶν τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν ἔχοντες καὶ ταῖς ἀποφάσει τούτων ὑπεύκοντες, ἢ ἄνευ τάσεων καὶ ἀποπειρῶν πρὸς ὑπεκφυγὴν ἢ πρὸς ἐφέλκυσιν ἀντικανονικῶν παρεμβάσεων ξένων καὶ ὅλως ἀναρμόδιων Ἀρχῶν, παρ' ὧν δέον ἵνα ἀμειλίχτως πατάσσωνται καὶ εἰς τὴν κανονικὴν ὁδὸν, ἀφ' ἧς ἐξετροχιάσθησαν, ἐπαναφέρονται, οἱ τὰ τοιαῦτα ἐκθεσμά ἀποτολμῶντες κληρικοί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐν τοῖς ἀνακτόροις.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, 16 φεβρουαρίου ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀνελθὼν εἰς τὰ αὐτοκρ. τοῦ Γιλδίξ ἀνάκτορα συνδιελέξατο μετὰ τῆς Α. Ἐξ. τοῦ ἀρχιγραμματέως τοῦ ἀνακτος περὶ τινῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων.

Ἐκλογικὴ συνέλευσις.—Συνερχομένης ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 18 μαρτίου προσεχοῦς, Συνελεύσεως πρὸς ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων νέων μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ, γνωστὴν γενομένην ταῖς ἐνορίαις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ πατριαρχικῶν ἀποδείξεων, ἐκκλήθησαν οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι τῶν ἐνοριῶν οἱ τουρκικὴν ὑπηκοότητα ἔχοντες εἰς συνελεύσεις, συγκροτηθησομένας αὐριον, κυριακὴν, 25 φεβρουαρίου, πρὸς ἐκλογὴν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἀμέσως ἀναδεικνυομένων καὶ τῶν ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἀντιπροσώπων παρακειμένων ἐνοριῶν, οἵτινες ἐν ὀρισθησομένῃ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἐκλέξει τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν.

Ἐπισκέψεις ἐπίσημοι.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐπεσκέψατο τὸ πρῶτον ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ νεωστὶ διορισθεὶς πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας παρὰ τῇ Ὑψ. Πύλῃ Ἐξ. κ. Νενάδοβιτς, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν ἀπονεμομένων τοῖς ἔξοχ. πρεσβευταῖς ἐπὶ τῇ πρώτῃ αὐτῶν ἐπισκέψει τιμῶν. Ἡ Α. Θ. Π. ἀπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν τῇ τετάρτῃ, διερμηνεύοντος τοῦ Δ' γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου.

Κήρυγμα.—Φροντίδι τῆς Πατριαρχ. Κεντρικῆς Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς συνταχθὲν ἐξετυπώθη τὸ πρόγραμμα τῶν κατὰ τὴν ἐφισταμένην νηστείαν τῆς ἀγίας καὶ Μ. τεσσαρακοστῆς κηρυξόντων τὸν θεῖον λόγον ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ σειράν, τὰς τρεῖς πρώτας κυριακὰς κηρύξουσιν οἱ καθηγηταὶ τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογ. σχολῆς πανοσ. ἀρχιμανδρίται κκ. Ἰω. Χ. Εὐστρατίου, Δημ. Γεωργιάδης καὶ Γερμανὸς Στρινόπουλος, εἴτα ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μυρέων καὶ ὁ Μ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γεράσιμος Θεολογίδης. — Ἐκ τῶν κηρυξόντων, δέκα ὀκτὼ μὲν ἔχουσι δίπλωμα τῆς ἐν Χάλκῃ, δύο τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν τοῦ ἔθν. πανεπιστημίου σχολῶν θεολογικῆς, φιλοσοφικῆς καὶ νομικῆς.

Μητρόπολις Αἰνίου.—Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ἀφικόμενος ἐκ Ξάνθης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Αἰνίου κ. Ἰωακείμ νύχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου εἴτα δ' ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ κατὰ τὸ γενόμενον αὐτῷ μέγα μῆνυμα τῆς ἐκλογῆς.

Μητρόπολις Ροδουπόλεως.—Ὁ παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς προπαραλεύσεως πέμπτης διατρίβων πανιερ. μητροπολίτης Ροδουπόλεως κ. Λεόντιος νύχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ τὸ μέγα μῆνυμα, ἐποιήσατο τὴν νενομισμένην διαβεβαίωσιν.

Μονὴ Σωτῆρος Χριστοῦ.—Ἐγούμενος τῆς ἐν Πριγκίπῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ διωρίσθη, ἀντὶ τοῦ τέως τοιοῦτου πανοσ. κ. Γερασίμου, ὁ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης Ἀνδρεάδης, προλύτης τῆς θεολογίας τοῦ ἔθνικοῦ πανεπιστημίου.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα.—Δεύτερος γραμματεὺς τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μακαρίτου Ἀλκιβιάδου Μαυράκη κενωθείσης θέσεως, ὁ ἀπὸ σεπτεμβρίου τοῦ 1901 καὶ πρότερον ἐπὶ ἑπταετίαν εὐδοκίμωτα χρηματίσας δεύτερος τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου γραμματεὺς ἔλλογ. κ. Μάρκος Βασιλείου. — Διευθυντῆς δὲ τοῦ γραφείου τῶν διαβατηρίων, ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ μετὰ δόκιμον ἐξηκονταετὴ ὑπηρεσίαν ἀποσυρθέντος ἐνδοξ. Σωτηράκη ἐφέντη, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὁ τέως δεύτερος κ. Παῦλος Κέπετζης, ἀπὸ εἴκοσι δύο ἐτῶν ὑπηρετῶν ἐν αὐτῷ — βοηθὸς αὐτοῦ διωρίσθη ὁ ἐν αὐτῷ ἀπὸ τετραετίας ἐργαζόμενος κ. Θεόδωρος Κων-

σταντινίδης, τελειόφοιτος τουρκικοῦ γυμνασίου, εἰδήμων πρὸς τῇ τουρκικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ καὶ τῆς ἑβραϊκῆς.

Ἐκλέξιμοι.—Κατεγράφη ἐν τῷ κώδικι τῶν δι' ἀρχιερατείαν ἐκλεξιμῶν ὁ ἐν Φιλιππουπόλει πανοσ. ἐπίτροπος τοῦ μητροπολίτου καὶ ἀρχιμ. τῆς μητροπόλεως κ. Φώτιος Μανιάτης, τελειόφοιτος τῆς θεολογικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ [συμπληρώσας ἐν Γερμανίᾳ, προκινδυνεύων δ' ἀπὸ ἐνὸς ἔτους ὑπὲρ τῶν τῆς Ἐκκλησίας συμφερόντων ἐν μέσῳ τῶν διωκτῶν αὐτῆς.

Εὐλογία πατριαρχική.—Κατ' αἵτησιν τοῦ ὑποπροέδρου τῆς ἐν Χαρπὶν (Μαντζουρίας) ὀρθοδόξου κοινότητος κ. Ἠλίξ Τσιτιακῶφ, ἐν τηλεγραφῇματι συγκινητικωτάτῳ ἀγγείλαντος τῇ Α. Θ. Π. τὴν ἔναρξιν οἰκοδομῆς ἱεροῦ ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἐν' ἀποσταλῇ τῇ κοινότητι ἱερὰ εἰκὼν, διαβιβασθῶσι δ' ἐγγράφως αἱ εὐλογίαι τῆς Μ. Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἐκ τῆς Ἀπὼ Ἀνατολῆς μετὰ βχθυτάτης εὐσεβείας ἀποβλέποντας εἰς τὴν κοινὴν μητέρα τῶν ὀρθοδόξων τὴν Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ζητοῦντας πρὸς εὐόδωσιν ἱερῶν πόθων.

Ἁγιον Ὅρος.—Ἀπεστάλη ἐκ Βρασσοβοῦ, ὑπὸ τῆς ἐκεῖ ἐλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ὅπως σταλῇ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἱερὰν βασιλικὴν καὶ πατριαρχικὴν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου, κιβώτιον ἀγίων κειψάνων, ἀνηκόντων εἰς τὴν μονὴν ταύτην καὶ κρητουμένων ἀπὸ τινος ἀσφαλῶς παρὰ τῇ ἐν Βρασσοβῷ (Στεφανοπόλει) ἐλληνικῇ κοινότητι.

Μητρόπολις Δράμας.—Ἐξ ἐπιστολῆς ἐκ Δράμας μνησθένος ὅτι ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἱερῶν ναῶν ἐν τοῖς πτωχοῖς χωρίοις Δράσσοβζ καὶ Μενδηλίφ, ἀντὶ τῶν ἐτοιμορρόπων. συνήχθησαν ἐξ ἐράνων τῶν εὐσεβῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης 250 σχεδὸν λίραι. Ἡ πρὸς ὑποστήριξιν παντὸς ἱεροῦ σκοποῦ προθυμία τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ δοκιμαζομένων ὀρθοδόξων ἐστὶν ἄξιον πολλῶν ἐπαίνων καὶ θαυμασμοῦ.

Βλαχερνῶν ναός.—Κατασταθείσης ἰδίᾳ ἐπιτροπῆς διὰ τὸν ἱερὸν ναὸν Βλαχερνῶν, ὡς ἡγγείλαμεν, ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ πατριάρχ. ναοῦ οἱ καὶ μέχρι τοῦδε ἐν Βλαχέρναις μετὰ ζήλου καὶ δραστηριότητος ἐργαζόμενοι ἀξιότιμοι κκ. Κωνστ. Θεοχαρίδης καὶ Μιχ. Βαλτζής, προστετέθησαν δ' ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. οἱ ἀξιότιμοι κκ. Παναγιώτης Τερλιξίδης, ἐκ τῶν κατοίκων Ξυλοπόρτης, καὶ Παναγ. Καραβέλης ἐκ τῶν κατοίκων Ἐγρί-καπί, οἱς ἀγγελοῦνται ὁ διορι-

σμός διὰ γράμματος τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς σεβ. μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως. Ἡ νέα οὕτω συμπληρωθεῖσα ἐπιτροπὴ πολλὰ δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ πρὸς διάκοσμον τοῦ περὶ τὸν παλαίφατον ναὸν περιβόλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ οἰκοδομημάτων, ἅτινα κατὰ τὰ τελευτάκια ἔτη καταρρέοντα συνετέλουν εἰς ἀσχημίαν τοῦ περιβάλλοντος τὸν ναὸν τόπου.

Μονὴ ὁσίου Ναοῦμ.— Ἐγούμενος τῆς ἐν Ἀχρίδι σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Ναοῦμ διωρίσθη συνοδικῶς ὁ ἄλλοτε προϊστάμενος τῆς ἐλληνικῆς ἐν Καλαφάτι κοινότητος πανος. ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐγένιος Πετούλης.

Ὄνοματικά ἐορταί.— Χθές, μνήμη Πολυκάρπου Σμύρνης τοῦ ἱερομάρτυρος, ἡ Α. Θ. Η. τηλεγραφικῶς συνεχρῆτοῖς πανιερ. μητροπολίταις Ἐλκασῶνος καὶ Δεβρῶν καὶ Βελισσοῦ, ἄγουσι τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἐορτήν, ἐπεσκέψατο δ' ἐπὶ τούτῳ τὸν ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτην Κολωνίας κ. Πολυκάρπον, ὃν ἐπὶ τούτῳ ἐπεσκέψαντο καὶ οἱ σεβ. ἀρχιερεῖς καὶ πολλοὶ τῶν ἐνταῦθα κληρικῶν καὶ τῶν λαϊκῶν, τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων.

Κηδεῖα.— Κατὰ τὴν γενομένην χθὲς ἐν τῇ πατριαρχικῇ ναῷ κηδεῖαν τῆς μακαρίτιδος Εὐφροσύνης Καλλίφρονος, συζύγου τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς Βασιλείου Καλλίφρονος, παρὴν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ ἱερολγ. τριτεύων κ. Χρυσόστομος ἐρμηνεύων τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ἐν γήρα πύονι θανούσης εὐσεβοῦς ἐλληνίδος πατριαρχικῆς εὐχάς. Τῆς κηδεῖας προεξήρχεν ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Ἀγαθόγγελος, ἡκολούθει δ' ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως, ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ. οἱ καθηγηταὶ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ πολὺ πλῆθος.

Βιβλία χοῦδία.— Αἱ «Ἱστορικαὶ Μελέται» τοῦ πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομου Παπαδοπούλου, διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Σταυροῦ, προσετέθησαν ἤδη εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀξίων ἀναγνώσεως καὶ σπουδῆς συγγραμμάτων, ἅτινα πρέπει νὰ κοσμῶσι πᾶσαν βιβλιοθήκην. Ἴσως ἐν προσεχεί τεύχει γενήσεται κρίσις τις ἐπὶ τοῦ βιβλίου, ἢ ἀνάλυσις τῶν ἐν αὐτῷ· ἀλλ' αὕτη ἀποβλέπει εἰς τοὺς εἰδικῶς ἀσχολουμένους ἐν θέμασιν ἱστορικοῖς καὶ θεολογικοῖς· τὸ δὲ βιβλίον ὠφελεῖ πάντας, ἀναγινωσκόμενον· καὶ τοὺς ὀλίγα γινώσκοντας ἐκ τῶν ἀναπτυσσομένων ἐν αὐτῷ θεμάτων καὶ τοὺς πολλὰ εἰδότες, εἰς οὓς ἀφορμὴν παρέχεται ἐνι σοφώτεροι γένωνται. — Χρήσιμον παντὶ βιβλίον ἐξέδωκαν τὰς «Ἀκτινας» οἱ φιλότιμοι τελειόφοιτοι τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς

κκ. Χατζόπουλος καὶ Χρυσογόνος, συναθροίσαντες ὕλην ἀξίαν ἀναγνώσεως, ἥς τὸ πλεῖστον μέρος, εἰ οὐχὶ ὅλον, ἐχορήγησαν οἱ ἐλλόγιμοι καθηγηταὶ τῆς Μεγάλης Σχολῆς, ὑπὲρ ὧν ἐν εὐγνωμοσύνῃ καὶ διθυρμβικῶς οἱ ἐκδότες γράφουσιν, ὡς ἔγραψαν καὶ περὶ τινῶν ἐτέρων. Μεθ' ὅλα τὰ ἐκτόπως ἐν τισι σελίσιν γραφέντα καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις, εὐτυχῶς ὀλιγίστας, ἃς ἔχει ἡ ἐπιχείρησις αὕτη τῶν κκ. Χρυσογόνου καὶ Χατζόπουλου, τὸ βιβλίον αὐτῶν ἀξιοῦται τῆς ὑποστηρίξεως πάντων ὕλικῆς καὶ ἠθικῆς. Περὶ τε τούτου καὶ περὶ τῶν «Ἱστορικῶν Μελετῶν» ἀποφεύγομεν ν' ἀναγγείλωμεν τὸ ἀντίτιμον. Οἱ λόγοι τῶν ὁμογενῶν πρέπει νὰ προμηθευθῶσιν ἀμφοτέροι, μὴ λεπτολογούντες τὰ τοιαῦτα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀγία καὶ Μ. Ἐβδόμας.— Τοῦ βιβλίου τούτου ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῇ πατριαρχικῇ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναὶ, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγιακαὶ, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν ἱερέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὀσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιολύμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγκεκριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενον, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων 12.

ΣΚΗΤΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ.— Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἥς ἠκροάσατο ἐν τῇ πατριαρχικῇ ναῷ, προσῆλθε τῇ Α. Θ. Π. ὁ πανοσιώτατος ἱερομόναχος κ. Ἀντίπας, ρωμῶνος τὸ γένος, δικαῖος δὲ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει διακειμένης ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἱερᾶς μονῆς Μεγίστης Λαύρας σκήτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τῆς ἐπιλεγομένης Ρουμανικῆς. Ὑποβαλὼν τὴν ἔκρησιν τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ἀνήγγειλεν ἅμα τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀνοικοδομῆς τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1905 βλαβέντων μερῶν τῆς ἱερᾶς σκήτης διὰ συνδρομῶν ἐκ Ρουμανίας συναθροισζομένων. Εἰς τὴν ἀναγγελίαν ταύτην ὁ πναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπαντῶν συνέστησεν αὐτῷ ν' ἀκολουθήσῃ τῇ νομίμῳ ὁδῷ, τῇ διὰ τῆς κυριάρχου μονῆς Μ. Λαύρας, δι' ἣς πᾶσα διαβιβασθῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν αἵτησις τῶν τήνσκήτην ταύτην διεπόντων. Μετὰ τὴν ἐπίσκε-

ψιν ταύτην ἐλήφθη φύλλον ἡμιεπισήμου τινος ἐκ Ρουμανίας ἐφημερίδος, ἐν ᾗ τὰ ἐξῆς ἀναγινώσκουμεν ἀναφερόμενα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πκν. δικαίου κ. Ἀντίπα γενομένην περὶ τῆς ἀνοικοδομῆς αἰτησιν·

«Γνωστὸν ὅτι ἰσχυρὰ σεισμικὴ δόνησις σπουδαίως ἐβλάψατο τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ρουμανικὸν μοναστήριον Προδρόμου. Ἐνεκα τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη μέγα μέρος τοῦ μοναστηρίου τούτου, ἀπαιτεῖται ὁλοτελὴς κατάρρευσις. Τὸ μοναστήριον ὑπέβλεπε τῷ Ὑπουργείῳ τῶν θρησκευμάτων ὑπόμνημα ἐξαίτουμένον ταχεῖαν συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν τοῦ μοναχικοῦ θρησκευτικοῦ ἱδρύματος, ὅπερ κέκτηνται οἱ ρωμῶνοι ἐν Τουρκίᾳ. — Ὑπομνήσωμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ χρονολογίαν τινὰς περὶ τῆς ἰδρύσεως τοῦ μοναστηρίου τούτου. Τὰ θεμέλια τῆς μονῆς Προδρόμου, ἐτέθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1857 ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος τῆς Μολδαβίας Γρηγορίου Ἀλ. Γκίκα καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς οἰκοδομῆς ἐπερατώθησαν κατὰ τὸ 1864. Ὁκοδομήθη ὑπὸ μοναχῶν ρωμῶνων διὰ χρημάτων ἀθροισθέντων ἐν Ρουμανίᾳ. Οἱ πρίγκιπες Γρ. Γκίκας καὶ Ἀλέξανδρος ὁ καϊμακάμης ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι δωρηταί. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Κάρολος, ἡγεμὼν ὢν ἔτι, κατὰ τὸ 1871 ὑπέγραψε διάταγμα, δι' οὗ τὸ μοναστήριον Προδρόμου ἀνεγνωρίσθη ὡς ρουμανικὴ κοινότης καὶ ἐτέθη ὑπὸ τοὺς νόμους τοῦ κράτους, ὅπερ χορηγεῖ σήμερον τῷ μοναστηρίῳ, ἀριθμοῦντι 120 μοναχοὺς, ἐτήσιον ἐπίδομα 9000 φρ. Ἡ γενικὴ ἐπισκευὴ τοῦ μοναστηρίου ἀπαιτῆσει ἴσως 600000 φράγκων. Πρὸς τὸ παρὸν ἀρκεῖ ἡ χορηγία χιλιάδων τινῶν φράγκων ἵνα σωθῇ τὸ ἱδρυμα τοῦτο ἀπὸ βεβαίας καταστροφῆς».

Οἱ γράφοντες, πανταχοῦ κοινότητος ὀνειρευόμενοι ρουμανικὰς, ἀποκαλοῦσι καὶ τὴν ἐξαρτωμένην ἀπὸ τῆς μονῆς Λαύρας σκήτην ταύτην κοινότητα, ἣν πρὸ τριᾶκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἀνεγνώρισεν ὁ μεγαλειότατος βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας τοιαύτην, ὥστε μετὰ τινος ἐπαρσεως, εἰ οὐχὶ πόθου πρὸς ψευδολογίαν, ἀποδίδουσιν εἰς τὴν σκήτην ἰδιότητα, ἣν οὐδὲν μοναστήριον, οὐδὲ μὲν σκήτη, οὐδὲν κελλίον δύναται νὰ ἔχῃ. Ψευδῶς ἐπίσης κηρύττουσι τὴν σκήτην ὡς ἱδρυμα θρησκευτικὸν μοναδικὸν τῶν ρωμῶνων ἐν Τουρκίᾳ, διότι μολδαυοὶ τε καὶ βλάχοι ἐκ τῆς Ρουμανίας καὶ Βασσαραβίας πληροῦσι τὴν ὑπὸ τὴν μονὴν Ἀγίου Παύλου σκήτην τοῦ Λάκκουρ κατέχουσι δὲ καὶ τινὰ κελλία ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, ὡς καὶ μετόχιον ἐν Θάσῳ, καθ' οὗ συρράπτουσι κατὰ καιροὺς ἀνυποστάτους τινὰς ἀξιώσεις. — Ὅλως δ' ἀκακάληπτος καὶ ὁ λόγος, δι' ὃν ἀναφέρονται πρίγκιπες καὶ τοποτηρηταί τῆς ἡγεμονίας Μολδαβίας δωρούμενοι τῇ σκῇ τῷ Προδρόμου χρήματα ἢ κτήματα,

οὐχὶ βεβαίως πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καταστήσωσι τὴν ἱεράν σκήτην κοινότητα ρουμανικὴν. Ὁ ζῆλος τῶν κατὰ καιροὺς ἡγεμόνων Βλαχίας καὶ Μολδαβίας ὑπὲρ ναῶν καὶ μοναστηρίων ἐπλούτιζεν αὐτὰ καὶ ἐξησφάλιζε τὰς εἰς κτήματα καὶ χρήματα δωρεὰς διὰ χρυσοβούλλων ἡγεμονικῶν ἀνευ ἀξιώσεων μεταβολῆς σκητῶν καὶ μονῶν εἰς βλαχικὰς ἢ μολδαυικὰς κοινότητας. Ἐξ εὐσεβείας κοινούμενοι ἐχορήγουν ἐπὶ ἡμιόλιον αἰῶνος Ἕλληνες ἡγεμόνες ἐκ τῶν ἰδίων ἢ καὶ ἐκ κοινῶν ταμείων εἰς ἱεράς μονὰς ἐν τῇ Βλαχίᾳ καὶ ἐν Μολδαυίᾳ κειμένας καὶ εἰς μετόχια μονῶν ἐν ἀμφοτέροις ταῖς χώραις ταύταις εὐρισκόμενα. — Λαμπρῶς ἐπίσης ψευδολογοῦσι καλοῦντες τὴν σκήτην ταύτην μονὴν, ἐνῶ, κατὰ θεσμοὺς αἰωνίους καὶ ἀσκαλεύτους, αἱ σκῆται ὑπόκεινται ταῖς μοναῖς, ὁ δὲ δικαῖος τῆς σκῆτης τοῦ Προδρόμου, γινώσκων τοῦτο, καθῆκον εἶχε νὰ φωτίσῃ τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ περὶ τινῶν ἀληθειῶν, διότι πάσας διέστρεψαν οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ. Ἀγνοοῦμεν δὲ διατὶ τὴν τῆς σκῆτης σύστασιν ἀνάγουσιν εἰς τὸ ἔτος 1857, ἐνῶ ἡ πρώτη σύστασις αὐτῆς ἢ μᾶλλον ἀπὸ κελλίου μεταβολὴ εἰς σκήτην ἐτολμήθη ὑπὸ δύο βλάχων καὶ ἐνὸς συσκήνου αὐτοῖς Ἕλληνας τῷ 1821.

Τὸ περὶ τῆς σκῆτης ἀρθρίδιον τῆς ρουμανικῆς ἐφημερίδος ὀλιγίστας ἀληθείας περιέχει, πολλὰ δὲ ψεύδη, κατὰ τὴν κατὰ λυγρὴν τοῦ ἐν Ρουμανίᾳ δυσίατον ἐπιδημίαν.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΜΑΥΡΑΚΗΣ

Μετὰ μηνιαίαν περίπου νόσον, ἀπεβίωσε τὴν παρελθούσαν παρασκευὴν ὁ ἀπὸ τοῦ 1885 δεύτερος τοῦ Δ. Ἑθν. Μ. Συμβουλίου γραμματεὺς Ἀλκιβιάδης Γ. Μαυράκης. Τὴν πατρίδα βυζάντιος, ὑπῆρξε μαθητὴς τῆς Ἑμπορικῆς ἐν Χάλκῃ Σχολῆς· ὑπηρέτησεν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν Πατριαρχείων ἀπὸ τοῦ 1863—1868, ἀπολυθεὶς δὲ ὑπηρέτησεν ἐπὶ τινὰ χρόνον τῇ ἱερᾷ μονῇ Βατοπεδίου, κλιθεὶς γραμματεὺς αὐτῆς· διηύθυνε κατόπι τὸ γραφεῖον τοῦ Ἑλλ. Φιλολ. Συλλόγου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τοῦ γερχοῦ σωματείου καὶ ἀπὸ τοῦ 1880—1882 τὸ γραφεῖον τῆς Κεντρικῆς Ἐκπαιδευτ. καὶ Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος. Εἰς τὸ καθῆκον, ἀφωσιωμένος, τύπος ὑπαλλήλου φιλοπονωτάτου, τύπος ἀληθοῦς φίλου, ὑπὸ πάντων ἡγαπᾶτο, οὐδένα λυπήσας ἢ βλάψας καθ' ὅλον τὸν ἐξήκοντα καὶ τρία ἔτη παραταθέντα βίον αὐτοῦ. — Τῆς κηδείας, γενομένης τῷ σαββάτῳ ἐν τῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἐν Σταυροδρομίῳ, προεξῆρχον οἱ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίται Δρυϊνουπόλεως καὶ Κο-

λωνίας, σὺν τῷ ἐπισκόπῳ Ἑλλάδος, ἠκολούθει δὲ τῇ κηδείᾳ ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, λίαν θλιβέντος, ὁ ἱερολογ. δευτερεύων. — Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐπισήμως ἀνέγραψεν ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐτοῦ θλίψιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ χρηστοῦ ὑππλῆλου, καὶ χρηστοῦ φίλου καὶ εὐσεβοῦς χριστιανοῦ.

Οὐ ταυτίζεται ἡ ψυχὴ τῷ ἐγκεφάλῳ

Ὁ ὕλισμος ταυτίζει τὴν αὐτὴν καὶ ἀθάνατον ψυχὴν μετὰ τοῦ θνητοῦ καὶ φθαρτοῦ ὑλικοῦ ἐγκεφάλου, ἀποφαίνεται δὲ λέγων. Ἡ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ψυχὴ εἶνε αὐτὸς ὁ ἐγκέφαλος ταυτίζει, δηλονότι, μετὰ τοῦ ὀργάνου, τὸν ἐργάτην, ὡς ἐάν τις ταυτίσῃ τὴν ἐργαζομένην χεῖρα μετὰ τοῦ ἐργαλείου καὶ τοῦ ὀργάνου διὰ τοῦ ὁποίου αὕτη ἐργάζεται, ἀποφαινόμενος ὅτι ἡ ἀξίνη, ὁ πέλεκυς, τὸ ἄροτρον, τὸ ἐργαλεῖον εἶνε αὕτη ἡ ἐργαζομένη χεὶρ· διότι αὕτη δι' αὐτῶν ἐργάζεται!

Ἀλλ' ὁ ἐγκέφαλος εἶνε ὑλικὴ οὐσία, ἡ μᾶλλον σύνολον ὑλικῶν μορίων, ὑπαγομένων ὑπὸ τὸν νόμον, καθ' ὃν διέπεται καὶ διακυβερνᾶται ἡ ὕλη ἀνευ συνειδήσεως, αὐτοβουλῆσεως καὶ αὐτενεργείας, ἥτοι ὑπὸ τὸν νόμον τῆς ἀνάγκης τὸν φυσικόν. Ἡ δὲ ψυχὴ οὐσία εἶνε πνευματικὴ, ἔχουσα συνείδησιν οὐ μόνον τῆς ὑπάρξεώς της, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑπάρξεως ἄλλων ὄντων, νόησιν δὲ τῆς ὑπάρξεως ἀπολύτου αἰτίου ποιητικοῦ, καὶ θέλῃσιν αὐτοπροαίρετον, αὐτενεργόν. Ἡ ψυχὴ ἔχει συνείδησιν τῆς ἠθικῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐνεργεῖ δὲ κατὰ νόμον ἐλευθερίας, κατ' ἰδίαν θέλῃσιν, ἀνεπηρέαστον, καὶ ἀκατανάγκαστον,

Ἡ νόησις καὶ ἡ ἐλευθέρα θέλῃσις — ἰδοὺ τὸ ὄριον τὸ διαχωρίζον τὴν πνευματικὴν οὐσίαν ἀπὸ τῆς ὑλικῆς. Διότι δὲ τὸ σῶμα ὄργανον εἶνε ἐν τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ τῆς ψυχῆς, ἐκ τούτου λογικῶς δὲν συνάγεται ὅτι τὸ σῶμα ἄρα ταυτίζεται μετὰ τῆς ψυχῆς, ἢ ὅτι τὸ σῶμα εἶνε αὕτη ἡ ψυχὴ. Διότι ἀμφοτέρω διακρίνονται κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑποδεικνυομένην διάκρισιν, καίτοι ἠνωμένα, καὶ συνιστῶντα τὸν ἓνα ἄνθρωπον, ἡ μὲν ψυχὴ ὡς ὁ κυρίως ἄνθρωπος, τὸ ἐγώ, τὸ πρόσωπον, τὸ δὲ σῶμα ὡς τὸ περίβλημα τὸ αἰσθητὸν τῆς ψυχῆς, ὡς τὸ αἰσθητὸν ταύτης ὄργανον ἐν τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ.

Ἡ ψυχὴ καίτοι πολλαχῶς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ, διασώζει ὅμως τὴν αὐτοπαρξίαν της. Μεταχειρίζεται τὸ σῶμα ὡς κυ-

ριεύουσα αὐτοῦ, μὴ ὑπείκουσα δ' αὐτῷ, ἀνευ θελήσεως, ὡς δούλη. Δύναται κατὰ τὸ δοκοῦν ν' ἀνθίσταται, καὶ νὰ ἐνδίδῃ εἰς σωματικὴν ἐπίδρασιν καὶ ἐρεθισμόν. Ὁ ὕλισμος ναυαγεῖ πρὸ τῶν γεγονότων τούτων μετὰ τῶν ἰσχυρισμῶν του. Διότι ἐὰν σῶμα καὶ ψυχὴ, ἐγκέφαλος καὶ ψυχὴ, ᾗσαν ταυτόσημα, αἱ τοῦ σώματος ἐντυπώσεις θὰ ᾗσαν ἀπαραιτήτως αἱ ἐντυπώσεις τῆς ψυχῆς, ἀμφοτέραι δὲ θὰ συνέβαινον ἀμέσως καὶ κατ' ἀνάγκην. Ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος συνήθως ὑπολαμβάνεται γνήσιος καὶ ἀληθής, ὅστις διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ ἐγκρατείας ἀποσπῶν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν ἐπιγείων καὶ χαμερπῶν παθῶν ὑψοῖ αὐτὴν εἰς κόσμον πνευματικώτερον καὶ νοερώτερον. Ἀποστροφῆς δὲ ἄξιος λογίζεται ὁ τυφλῶς παραδιδόμενος εἰς τὰς χαμαιζήλους ὁρέξεις καὶ ἡδονάς. Καὶ ὁ ἐξωλέστατος τῶν ἀνθρώπων, ὁ πιστότατος θεράπων τῶν ἐπιθυμιῶν του καὶ κλίσεων διασώζει ἐτι ζωηρὰν τὴν συνείδησιν ὅτι δύναται ν' ἀντιστῇ εἰς τὰς ὁρμὰς του, ὅτι εἶνε ἐλεύθερος ἀπέναντι τῶν σωματικῶν ἡδονῶν. Ἡ συνείδησις αὕτη ἐμβάλλει λογικὴν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν ταυτίζεται μετὰ τοῦ σώματος, μετὰ τοῦ ἐγκεφάλου· ὅτι διακρίνεται αὕτη τοῦ σώματος. Εἶνε ἄρα ἀλήθεια ψυχολογικὴ πανθομολογουμένη ὅτι ὁ θεόπλαστος ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀπὸ τῶν σωματικῶν αὐτοῦ παθῶν, καὶ κλίσεων ἐξηρητημένος. Ὁ δὲ ὕλισμος τάναντία διατεινόμενος προσκρούει εἰς καθολικὴν καὶ ἀναντίρρητον ἀλήθειαν.

ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

(ἰατρός)

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ
ΤΡΕΙΣ ΛΕΞΕΙΣ

Ἐν τῷ πρὸ δύο ἐτῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀθ. Παπαδοπούλου τοῦ Κεραμέως ἐκδοθέντι δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς Μεγάλης τοῦ Στουδίτου Κατηχήσεως κεῖνται τρία χωρία τρεῖς νέας ἡμῖν χαριζόμενα λέξεις.

Σελ. 493, 13: «μηδεὶς ἄπιστος, μηδεὶς δόλιος, μηδεὶς σκολιός, μηδεὶς τοῖς χεῖλεσιν εὐλογεῖτω, «τῇ δὲ καρδίᾳ αὐτοῦ πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ», ὥσπερ ἐστὶν ὁ ἰδιόρρυθμος καὶ ὁ αὐτοδύνατος».

Σελ. 871, 4: «κάτω βάλλωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἄνω αἴρωμεν τὸν νοῦν μὴ λιχνιζόμενοι

ταῖς ἐμπαθέσι διαβλέψει· μήτε ἀφώμεν τὴν διά-
νοιαν στρέφειν εἰς Αἴγυπτον καὶ **ἐμμακελ-
λεύειν** ἐκεῖσε ἐκ τῶν ποτὲ τεθεωρημένων καὶ
πεπραγμένων».

Σελ. 238, 12: «ὁ παρὼν καιρὸς ἡ ἀγία Τεσ-
σαρακοστή ἐστίν, ἀπαιτοῦσα ἡμᾶς τοὺς πνευμα-
τικούς ἀγῶνας ἔτι μᾶλλον παρὰ τὸν προλα-
βόντα χρόνον, ἡγουν τὴν προθυμίαν, τὴν ὑπομο-
νήν, τὴν οὐρανοδόμον προσευχήν, τὴν δακρυ-
οφόρον κατάνυξιν, τὴν εὐκαιρον σιωπὴν, τὴν
πρέπουσαν λαλίαν, τὴν ἀναντίλογον ὑπακοήν,
τὴν **συντριβοκάρδιον** ταπεινώσιν».

Ἐν τῇ ἐκδόσει οὐδὲν κεῖται εἰς τὰ παρατεθέν-
τα χωρία ὑποσημείωμα ἄλλο ἢ τὸ «**Ἡσαΐου**
κθ' 13», καθ' ὃ δὴ δὴ χωρίον («ἐγγίζει μοι
ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς
χείλεσιν αὐτῶν **τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία**
αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ») καὶ συνέτα-
ξεν ὁ Στουδίτης τὰ ἑαυτοῦ ἐν τῇ 493 σελίδι.

Ἐν οἷς ἐμοὶ πρόκεινται Λεξικοῖς (πρόκεινται
δὲ ἄλλα τε καὶ ὁ τοῦ Στεφάνου Thesaurus,
τὸ τοῦ ἡμετέρου Sophocles «Greek Lexicon»,
ἡ τοῦ ἀειμνήστου Στεφάνου Κουμανοῦδου «Συ-
ναγωγὴ λέξεων ἀθησαυρίστων», ἡ τοῦ αὐτοῦ
«Συναγωγὴ νέων λέξεων», τὸ τοῦ Herwerden
«Lexicon Graecum» καὶ ἡ τοῦ αὐτοῦ «Appen-
dix lexicæ Graeci» δὲν εὐρίσκω κατακεχωρισμέ-
νας τὰς λέξεις:

**αὐτοδύνητος,
ἐμμακελλεύω,
συντριβοκάρδιος·**

ἐὰν μὴ τὰ πάντα ἀπατῶσί με ἐπλάσεν αὐτὰς αὐ-
τὸς ὁ Στουδίτης κατὰ τὰ ἐπόμενα γραφικὰ
χωρία:

Ἡσαΐαν ε' 21: «οὐαὶ οἱ **συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς**
καὶ ἐνώπιον ἑαυτῶν ἐπιστήμονες».

Παύλου τοῦ Ἀποστόλου τὴν πρὸς Κορ. ἐπι-
στ. Α', ι' 25: «πᾶν τὸ ἐν **μακέλλῳ** πωλούμε-
νον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνεί-
δησιν».

Ἡσαΐαν ξα' 4: «εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέ-
σταλκέ με, **ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους**
τῇ καρδίᾳ, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν» (Λουκ.
δ' 18).

Περὶ τῶν εἶναι νὰ παρατηρήσω ὅτι τὰ ἐν σε-
λίδι 871 περὶ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον μεταφο-
ρικῶς λεγόμενα συνετάχθησαν ὑπὸ τοῦ κατη-
χητοῦ πρὸς τὰ ἐν τῇ Ἐξόδῳ ιστ', 2, κείμενα:

«διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ
Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν· καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες
ὑπὸ Κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν **ἐκαθίστα-
μεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν καὶ ἡ-
σθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν**· ὅτι ἐξηγά-
γετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι
πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ».

Ἐν Θεσσαλονίκῃ.

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

* Ἀρχὴν διδάσκαλος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἔργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία,
Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία
καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι
ἐν Ἀθήναις*

§ 18.

Ἄλλ' **ἐκεῖνο** τὸ ὁποῖον σαφῶς μηνύει τὸ
ἐγωϊστικὸν πνεῦμα, ὑφ' οὗ διαπνέεται ὁ κ.
Λ. οὐχὶ μόνον λέγων ἢ γράφων ἀλλὰ καὶ συ-
ζητῶν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εἶναι τόδε.

Ἐν τῷ **Διεθνεί Ἀρχαιολ. Συνεδρίῳ** τῷ ἐν
Ἀθήναις συγκληθέντι λόγου συμπεσόντος περὶ
βυζαντιακῶν ἐργασιῶν, περὶ συστάσεως ἐπι-
τροπείας διεθνούς πρὸς ἐξέτασιν καὶ συλλογὴν
πολλῶν, σχέσιν ἔχοντων πρὸς τὴν βυ-
ζαντιακὴν τέχνην καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν, ἐγ-
κρίνεται πρὸς παρασκευὴν τῆς ζητηθείσης ἐργα-
σίας ἡ σύστασις ἐπιτροπείας, ἧς μέλη ὀρίζονται
οἱ κκ. Schlumberger καὶ Millet, Ouspenski
καὶ Kondakoff, ὁ Ramsay καὶ ἄλλοι, γραμ-
ματεὺς δὲ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ ὁ κ.
Λάμπρος. Ὅλοι οἱ ἀκούσαντες τὸν νέον τοῦτον
διορισμὸν δίκαιον ἄλλως — ἐξεπλάγημεν, ἰ-
δαιτέρως ὁμῶς ἡμεῖς, οἵτινες γινώσκουμεν, εἰ
καὶ νεώτεροι, τὸ μέγεθος τῆς ἐργασίας καὶ τὰς
πολυειδεῖς ἐν τῇ διαπτύξει τῆς ἐργασίας ἀτρα-
ποὺς, ὁμολογοῦμεν δὲ δημοσίᾳ καὶ δὲν ἀποκρύ-
πτομεν ὅτι ἐνύγημεν πως ἐπὶ τῇ συμπεριφορᾷ
μάλιστα καὶ ἐπιτηδεύως ραδιουργοῦμενοι. Ὁ κ.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 111.

Λ. δὲν ἔπρεπεν ex cathedra ἵνα ἐλέγξῃ, οὐδ' ἐδικαιούτο τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος λογίους. Ἐλεγχόμενος δὲ νῦν ὑφ' ἡμῶν δὲν πρέπει ἵνα δυσανασχετῇ. Ἀναμνησθήτω ὁ καλὸς φίλος τὸ Χρυσστομικὸν ὅτι «ἀπερὶσκέπτως τις πολλάκις μεταξὺ φίλων θαρρῶν ἐφθέγγατο τι τῶν οὐκ ὀφειλόντων ἐξενεχθῆναι ρημάτων καὶ κίνδυνον ἤνεγκε τοσοῦτον, ὥστε ὁλόκληρον ἀνατρέψαι οἰκίαν». Ἐὰν τοῦτο μεταξὺ φίλων γινόμενον τοσοῦτον κινδύνου αἴτιον γίνεται, πόσου ἀρά γε ἐνώπιον φοιτητῶν ἀπὸ πανεπιστημιακῆς ἑδρας καὶ ἀπὸ πρυτανικοῦ ἀξιώματος!

§ 17.

α'. Ὁ αὐτὸς κ. Λάμπρος, ὡς διευθύνων συγγραφεὺς καὶ ὑπεύθυνος τῶν ἐν τῷ **Νέῳ Ἑλληνομνήμονι** δημοσιευομένων βεβαίως ἔπρεπεν ἵνα ἐξελέγξῃ τὰ ἐπιστελλόμενα αὐτῷ πρὸς διαλεύκανσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀγνοουμένων. Οὕτω ἐξ αὐτῆς τῆς περὶ Παμμακαρίστου ἀξιολόγου διατριβῆς αὐτοῦ, περὶ ἧς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος (§ 14), ἀποδεικνύεται τῆς βιβλιογραφικῆς κινήσεως ἄμοιρος, τὰς ἐργασίας τοῦ κ. Σιδερίδου ἐν ΚΠόλει καὶ τὰς ἡμετέρας ἐν Ἀθήναις ἀγνοῶν. Ὁ αὐτὸς δὲ φωρᾶται πάλιν ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** (τόμ. Β' σ. 507) ἐκουσίως ἢ τοῦ Συνεδρίου ἵνα προσθέσῃ μετὰ τὴν ὀνομασίαν τοῦ κ. Λ. ὡς γραμματέως καὶ τάδε: Es hätte vielleicht empfohlen, als zwölftes Mitglied noch einen Vertreter der Gelehrten Gemeinde in K/pel, etwa Mordtmann, Mystakidis oder Gedeon in das Komitee aufzunehmen.

Πταίομεν ἡμεῖς, οὔτινες παρέχομεν αὐτοῖς καὶ ὁδηγίας καὶ ξενίας καὶ βιβλιοθηκῶν πρόσδοτον ἐλευθέραν, ἀνδράσι τὴν ἡμετέραν εὐγένειαν καὶ μεγαθυμίαν ἐν πολλοῖς ἀδυναμίαις ἢ ὑποχρέωσιν οἰομένοις. Ὁμολογοῦμεν τοῦτο ἀπροκαλύπτως. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ξένων πρὸς ἀντιγραφὴν ἢ περισυλλογὴν ὕλης, ἔχομεν ἀνάγκην ἵνα ἐξαναγκάσωμεν τοὺς δοκησισόφους καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν κινουμένους ξένους ἵνα συμβασθῶσιν ἡμᾶς καὶ τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ΕΠΙΟΡΟΙΣ, ἐν ἀνάγκῃ μόνον ἀνοίγοντες αὐτοῖς τοὺς πολυξενωτάτους βωμοὺς ἡμῶν καὶ τὰς ὁδοὺς τὰς ἀγούσας εἰς τὰς ἡμετέρας τῆς Ἀνατολῆς βιβλιοθήκας χάριν τῆς ἐπιστήμης, ἣν ἐπίσης, εἰ καὶ ἐν σμικρῷ, ἀντιπροσωπεύομεν.

Ἐφιστῶμεν μάλιστα ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὴν προσοχὴν τῶν εὐσεβῶν τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους μοναχῶν καὶ παρακαλοῦμεν αὐτοὺς ἵνα ρύψωσι βλέμμα ἐπὶ τοῦ προλόγου τοῦ εἰς τὸν Βον τόμον τοῦ Καταλόγου τῶν χειρογράφων προτεταγμένου ὑπὸ τοῦ κ. Λ. Ὁ κ. Λ. «μυρίας ὁμολογεῖ χάριτας τῷ ἀγαθωτάτῳ βιβλιοφύλακι πατρὶ Ματθαίῳ τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος» οὐχὶ δὲ τοῖς ἄλλοις (ἑλλησι) μοναχοῖς **οὔτινες τοὺς ἰδίους θησαυροὺς διὰ τῶν ἰδίων γνώσεων προτιμῶσιν ἀναδείξαι καὶ ἐμφανεῖς τῇ ἐπιστήμῃ μεταδοῦναι. Φθόνος οὐδεὶς** Ἀλλ' ἄραγε νομίζει ὁ κ. Λ. ὅτι δὲν ὑπάρχουσι μοναχοὶ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει δυνάμενοι τὸ πολύμοχθον μὲν ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ **μηχανικὸν** ἔργον τοῦ κ. Λ. νὰ συνεχίσωσιν ἀρκεῖ ἵνα δοθῇ αὐτοῖς τὸ χρήμα πρὸς ἔκδοσιν, ὥστε αὐτοὶ νὰ μὴ ἀγοράζωσι καὶ **Καταλόγους** τῶν ἰδίων αὐτῶν πόνων καὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν φιλοξενίας, δι' ἣν οὐκ ὀλίγα παρὰ τῶν ξένων ἤκουσαν; Εἶναι ταῦτα ἀληθῆ ἢ οὐχί; **Τίς ὁμῶς πταίει; ἄνευ περιστροφῶν λέγομεν, ἡμεῖς, καὶ πάλιν ἡμεῖς.** Δὲν καθυβρίζονται οἱ εὐσεβεῖς καὶ φιλόξενοι μοναχοὶ διὰ τῆς φράσεως τοῦ κ. Λ. «τῷ εἰλικρινεῖ τούτῳ τῶν γραμμῶν φίλῳ» δηλαδὴ τῷ πατρὶ Ματθαίῳ, καὶ δὲν θεωροῦνται οἱ ὁμογενεῖς ἀνειλικρινεῖς; Ναι ἢ οὐ; Ταῦτα δὲ ἀκούομεν καὶ παρ' ἐνίων ἀχαρίστων ξένων, εὐτυχῶς ὀλίγων, ἀλλὰ καὶ παρ' ὁμογενῶν περιωπῆς τοῦ κ. Λάμπρου; ¹.

(ἔπεται συνέχεια)

B. A. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

(1). Ὁρα ἐν Byzant: Zeih 1907, σ. 216 ὅπου λέγεται καὶ περὶ «malveillance vexatoire de quelques πανοσιολογίστατος διὰ τοὺς Συναίτας».

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεάν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολάς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὁρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Π. 726844